

**МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ
ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ**

**УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ПРОДУКТИВНОСТІ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ**

ДОВІДНИК

**КВАЛІФІКАЦІЙНИХ ХАРАКТЕРИСТИК
ПРОФЕСІЙ ПРАЦІВНИКІВ**

**Випуск 04
РИБАЛЬСТВО, РИБНИЦТВО ТА ПОВ'ЯЗАНІ
З НИМ ПОСЛУГИ**

Київ – 2025

УДК 639.2:331.542](477)(036)

Автори: В. М. Івченко, О. М. Носіков, О. С. Філоненко

Рецензенти: В. О. Коваленко доцент кафедри аквакультури НУБіП;
В. Ф. Плічко доцент кафедри аквакультури НУБіП.

Схвалено вченою радою НДІ «Укראгропромпродуктивність» (протокол №1 від 06 січня 2025 року).

Затверджений до впровадження наказом Державного агентства України з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм від 30 червня 2025 року № 406.

I 17

Івченко В. М., Носіков О. М., Філоненко О. С. / Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників (ДКХП Випуск 04 «Рибальство, рибництво та пов'язані з ним послуги)» Київ. НДІ «Укראгропромпродуктивність», 2025. 94 с.

ISBN 978-617-613-101-4

Кваліфікаційні характеристики професій працівників обов'язкові для встановлення кваліфікаційних розрядів на підприємствах усіх галузей економіки, де є зазначені у цьому випуску виробництва та види робіт, а також у різних сферах управління персоналом відповідно до чинного законодавства України.

УДК 639.2:331.542](477)(036)

Без права перевидання. Відтворення або використання матеріалу, що міститься в інформаційному продукті, для освітніх або некомерційних цілей вирішується без отримання попередньої письмової згоди власників авторського права за умови посилання на його повну бібліографічну назву згідно з ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Відтворення або використання матеріалу, що міститься в даному інформаційному продукті, для перепродажу, інших комерційних цілей або угод (договорів) на розробку науково-дослідних робіт забороняється без отримання попередньої письмової згоди власників авторського права. Ці умови відносяться і до видань попередніх років. Заявку на отримання такого дозволу слід направляти науково-організаційному відділу НДІ «Укראгропромпродуктивність» за адресою: 03035, м. Київ, пл. Солом'янська, 2, або електронною поштою uapp_god@ukr.net; ndi_soctrud@ukr.net.

© Івченко В. М., Носіков О. М.,
Філоненко О. С., 2025

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Кваліфікаційні характеристики.....	6
Керівники.....	6
Професіонали.....	16
Фахівці.....	39
Робітники.....	54
Абетковий покажчик назв професій.....	92

ВСТУП

Випуск 04 «Рибальство, рибництво та пов'язані з ним послуги» Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників (далі – випуск 04 ДКХП) розроблено відповідно до Методичних рекомендацій щодо формування кваліфікаційних характеристик професій працівників, затверджених наказом Міністерства соціальної політики України та Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 16.12.2011 № 547/1438, Порядку розроблення та затвердження кваліфікаційних характеристик, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 31.05.2017 № 918.

До випуску 04 ДКХП, відповідно до стандартів професійної класифікації, включено професійні назви робіт, виділені в професійні угруповання: «Керівники», «Професіонали», «Фахівці» та «Робітники». Кваліфікаційні вимоги до усіх професій (посад) працівників за усіма розділами КП, що містяться у цьому Випуску, складені та застосовуються з урахуванням діючих на поточний момент розгляду нормативно-законодавчих актів України, зокрема, Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII, Закону України «Про вищу освіту від 1 липня 2014 р. № 1556-VII), Закону України «Про фахову передвищу освіту» від 6 червня 2019 року № 2745-VIII, Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» від 10 лютого 1998 року № 103/98-ВР.

Кваліфікаційні характеристики професій робітників розроблено відповідно до шестирозрядної тарифної сітки кваліфікаційних розрядів. Розряди встановлено згідно з їх складністю.

Робітник більш високої кваліфікації, окрім робіт, зазначених у кваліфікаційній характеристиці присвоєного йому розряду, повинен володіти знаннями, навичками та вмінням виконувати роботи, передбачені кваліфікаційними характеристиками робітників нижчої кваліфікації цієї ж професії. Тому роботи, що наведені у кваліфікаційних характеристиках нижчих розрядів, не зазначаються.

Особи, які не мають відповідної освіти або стажу роботи, встановлених кваліфікаційними вимогами, але мають достатній практичний досвід та успішно виконують у повному обсязі покладені на них завдання та обов'язки, можуть бути, як виняток, залишені на займаній посаді або призначені на відповідні посади за рекомендацією атестаційної комісії, якщо інше не передбачено актами, що мають вищу юридичну силу.

Усі працівники, крім завдань, обов'язків та знань, передбачених відповідними кваліфікаційними характеристиками, повинні знати та дотримуватися правил і норм охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки, виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку, підготовчі та завершальні роботи на початку і в кінці робочого дня (зміни).

Порядок застосування кваліфікаційних характеристик, встановлення і підвищення розрядів, внесення змін і доповнень викладено в «Загальних положеннях» випуску 1 «Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності» Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників. У разі затвердження в установленому порядку професійних стандартів за окремими професіями, що містяться у випуску 04 ДКХП, вимоги до компетентностей, обов'язків та кваліфікацій працівників цих професій визначаються професійними стандартами.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ КЕРІВНИКИ

1. ГОЛОВНИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСПЕКТОР З РИБООХОРОНИ

ЗАВДАННЯ ТА ОBOB'ЯЗКИ. Здійснює у водоймах району (районів), області, республіки, Морської інспекції рибоохорони керівництво і роботу з охорони ресурсів і регулювання промислу риби, інших живих ресурсів (водних тварин, рослин тощо), спортивного рибальства. Стежить за станом сировинної рибної бази та живих ресурсів. Бере участь у вирішенні питань про видачу дозволу на право вилову риби, відведенні ділянок для промислового рибальства. Забезпечує контроль за виконанням рибогосподарськими та іншими організаціями заходів з відтворення рибних та інших ресурсів, за роботою рибопропускних і водозабірних споруд, обладнанням рибозахисту водозаборів. Організовує контроль за екологічним станом рибогосподарських водойм. Здійснює контроль за дотриманням природоохоронного законодавства під час проведення різних видів робіт на водоймах та у прибережних зонах. Розглядає питання перепуску води через греблі водосховищ і режими їх експлуатації, готує рекомендації і вимоги з цих питань. Розробляє і вживає заходів з удосконалення рибоохоронної роботи. Забезпечує взаємодію з правоохоронними й природоохоронними органами. Складає

протоколи (акти) про порушення законодавства з охорони рибних ресурсів, регулювання рибальства у водоймах України і Правил рибальства. Приймає рішення щодо відповідальності порушників і вилучення речових доказів; обчислює суми збитків та вживає заходів щодо їх відшкодування. Проводить розгляд за матеріалами, що мають карну перспективу та направляє їх до судових органів. Оформляє позови до порушників природоохоронного законодавства. Доручає державним інспекторам оформлення матеріалів у справах про порушення рибоохоронного законодавства. Організовує громадськість для участі у заходах з охорони й відтворення рибних ресурсів. Здійснює керівництво і контроль за діяльністю громадських інспекторів рибоохорони. Проводить роз'яснювальну роботу серед населення. Контролює режим роботи інспекцій та іхтіологічної служби, закріпленого флоту й автотранспорту. Керує роботою підлеглих державних інспекторів, іхтіологів та інших працівників інспекцій. Вивчає передовий вітчизняний та світовий досвід організації рибоохоронної роботи і забезпечує його розповсюдження. Забезпечує національний та міжнародний контроль за додержанням рекомендацій міжнародних комісій з рибальства. Здійснює облік, належне збереження і правильне використання довірених йому технічних і спеціальних засобів, спецзасобів та іншого майна, підзвітних грошових коштів, вогнепальної зброї і боєприпасів до неї. Забезпечує збереження й облік вилучених у порушників знарядь лову, транспорту й об'єктів незаконного

добування, а також їх реалізацію у встановленому порядку. Складає встановлену звітність з виробничої діяльності.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: законодавство України і Автономної Республіки Крим про охорону рибних запасів і про регулювання рибальства у водоймах України, Правила рибальства, основи водного законодавства, Статут служби органів рибоохорони, Положення про Морську інспекцію рибоохорони та інші нормативні акти з питань охорони рибних та інших живих ресурсів; склад, гідрологічний, гідрохімічний та екологічний режими підконтрольних водойм; стан запасів риби, водних тварин і рослин, умови їх відтворення; місця нересту й нагулу риб, шляхи їх міграції; знаряддя лову, характер і способи рибальства; фактори, що впливають на режим рибогосподарських водойм і стан рибних запасів та інших біологічних ресурсів, негативні фактори антропогенного впливу; правила технічної експлуатації мототранспорту й водного транспорту; інструкцію про порядок придбання, перевезення, зберігання, обліку, носіння і використання вогнепальної зброї та боєприпасів до неї; основи цивільного, кримінального і трудового законодавства; основні принципи роботи на комп'ютері та відповідні програмні засоби, правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ. Другий рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр). Післядипломна освіта в галузі управління. Стаж роботи на посадах керівників нижчого рівня – не менше 5 років.

2. ГОЛОВНИЙ РИБОВОД

ЗАВДАННЯ ТА ОBOB'ЯЗКИ. Визначає, формулює, планує, здійснює й координує технологічну діяльність рибницького підприємства. Здійснює керівництво останньою. Розробляє графік роботи та встановлює виробничі завдання з вирощування риби й молоді риби на різних стадіях їх розвитку. Організовує розроблення перспективних і річних планів виробництва товарної риби й рибопосадкового матеріалу, а також контролює їх виконання. Контролює додержання встановлених біотехнічних процесів риборозведення. Проводить роботу з удосконалення біонормативів риборозведення, методів вирощування ставкової та озерної риби, молоді риб, відтворення рибних запасів. Планує й організовує роботу підприємств, цехів та окремих виробничих ділянок з рибництва, акліматизації риб і зариблення водойм. Забезпечує розроблення й реалізацію заходів з підвищення ефективності виробництва. Керує проведенням експериментальних робіт з рибництва, удосконаленням технологічних процесів ставкових робіт, інкубації, механізації. Своєчасно організовує профілактичні та лікувальні заходи. Постійно контролює селекційно-племінну роботу. Забезпечує контроль за виконанням технологічних операцій з вирощування риби у садках і басейнах тепловодних підприємств (годівля, вилов, контрольний облов риби). Контролює якість виконуваних робіт, дотримання правил охорони праці і виробничої санітарії.

Організовує облік і ведення звітності з рибницької продукції на всіх стадіях процесу риборозведення. Проводить роботу з підвищення кваліфікації працівників, зайнятих рибництвом і риборозведенням. Розглядає й готує висновки щодо техніко-економічного обґрунтування проекту й проектної документації на реконструкцію підприємства. Вживає заходів щодо впровадження нової техніки, наукової організації праці, раціоналізаторських пропозицій у виробництво.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: постанови, розпорядження, накази, методичні, нормативні та інші керівні матеріали щодо рибництва і риборозведення; ставкове й озерне рибництво; штучне риборозведення у природних водоймах; перспективи розвитку рибницького підприємства; іхтіологію; гідротехніку; установки, устаткування, механізми та інше устаткування, що використовуються у рибництві та риборозведенні, правила їх технічної експлуатації; технічні вимоги до продукції, що випускає підприємство; порядок організації селекційно-племінної роботи у рибництві; вимоги з організації праці при проектуванні рибницьких підприємств; методи визначення економічної ефективності впровадження нової техніки й технології; чинні положення з оплати праці і форм матеріального стимулювання працівників, зайнятих у рибництві та риборозведенні; основи економіки, виробництва, праці й управління; основи трудового законодавства; основні принципи роботи на комп'ютері та відповідні програмні засоби, правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ. Другий рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр). Післядипломна освіта в галузі управління. Стаж роботи на посадах керівників нижчого рівня – не менше 2 років.

3. ЗАВІДУВАЧ ГОСПОДАРСТВА (СТАВОВОГО, РИБОВОДНОГО)

ЗАВДАННЯ ТА ОБОВ'ЯЗКИ. Керує згідно з чинним законодавством України всіма видами діяльності рибогосподарського підприємства (ставового, рибоводного). Організовує роботу й ефективну взаємодію виробничих рибогосподарських одиниць, цехів та інших структурних підрозділів підприємства, нагляд за станом рибогосподарських водойм, підконтрольних підприємству, спрямовує їх діяльність на досягнення ефективності виробництва та якості продукції на основі широкого впровадження нової техніки й прогресивної технології. Забезпечує виконання підприємством плану за встановленими кількісними та якісними показниками, всіх зобов'язань перед державним бюджетом, постачальниками, замовниками та банками. Організовує виробничо-господарську діяльність підприємства на основі застосування нормативів матеріальних, фінансових і трудових витрат, а також максимальної мобілізації резервів виробництва. Вживає заходів щодо забезпечення підприємства кваліфікованими кадрами, найповнішого використання знань і досвіду працівників,

створення безпечних та сприятливих умов для їхньої праці, дотримання вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища. Вживає заходів із соціального розвитку колективу підприємства, забезпечує розроблення, укладання і виконання колективного договору, проводить роботу із зміцнення трудової і виробничої дисципліни. Забезпечує поєднання економічних і адміністративних методів керівництва, в обговоренні та вирішенні питань, матеріальних і моральних стимулів підвищення ефективності виробництва, а також посилення відповідальності кожного працівника за доручену йому справу й за результати роботи колективу. Вирішує всі питання у межах наданих йому прав і доручає виконання окремих виробничо-господарських функцій іншим посадовим особам – заступникам завідувача, керівникам виробничих одиниць, а також функціональних і виробничих підрозділів підприємства. Забезпечує дотримання законності в діяльності підприємства, активне використання правових засобів для удосконалення управління і зміцнення договірної дисципліни.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: закони України, постанови і розпорядження Кабінету Міністрів України, що визначають основні напрями економічного і соціального розвитку країни; постанови, розпорядження, накази, методичні, нормативні та інші керівні матеріали щодо рибництва і риборозведення; перспективи розвитку підприємства; ринкові методи господарювання й управління підприємством; основи менеджменту і маркетингу; основи законодавства про працю; основні принципи роботи на

комп'ютері та відповідні програмні засоби, правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ. Другий або перший рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр, бакалавр). Післядипломна освіта в галузі управління. Стаж роботи на посадах керівників нижчого рівня: для магістра – не менше 2 років, бакалавра – не менше 3 років.

4. МАЙСТЕР З ДОБУВАННЯ РИБИ

ЗАВДАННЯ ТА ОБОВ'ЯЗКИ. Організовує і бере участь у процесі добування риби й морепродуктів. Забезпечує і відповідає за правильну експлуатацію промислових механізмів та устаткування, належну роботу знарядь лову на своїй ділянці. Заступає на вахту, знайомиться з промисловою обстановкою, розпорядженнями та зауваженнями по вахті, заданим режимом роботи промислового устаткування й знарядь лову та доповідає про вихід на вахту. Керує своєю вахтою, забезпечує роботу знарядь лову в заданому промисловому режимі, усуває несправності знарядь лову і промислового спорядження, бере участь у цих роботах; стежить за дотриманням підлеглими правил охорони праці та правил роботи із знаряддями лову. Керує підйомом улову на борт, забезпечує виконання команд з містка під час вибирання (підйому) та постановки (спуску) знарядь лову. Негайно доповідає вахтовому помічнику капітана і помічнику капітана з добування (старшому майстру з добування) про всі виявлені несправності в роботі знарядь лову й

промислових механізмів. Контролює дотримання матросами промислової команди виробничої і трудової дисципліни, виконання ними правил та норм з охорони праці. У разі виявлення небезпеки, що загрожує людям, технічним засобам та знаряддям лову, негайно доповідає вахтовому помічнику капітана й одночасно вживає всіх можливих заходів з її ліквідації. Веде встановлену документацію та звітність. Складає і подає безпосередньому керівникові заявки на постачання матеріально-технічних засобів, організовує їх одержання, зберігання, раціональне використання та облік. Під час призначення на посаду приймає від відповідальної особи технічні засоби, устаткування, інвентар, інструменти, матеріали, документацію та звітність. Складає акт про здавання-приймання справ. Подає пропозиції щодо заохочення матросів, які відзначилися, або накладення дисциплінарних стягнень на порушників виробничої та трудової дисципліни. Виконує профілактичну роботу щодо недопущення випадків недбалого й неналежного ставлення до судової техніки, крадіжок або розкомплектування приладів, пристроїв та майна. Проводить роботу з підвищення рівня технічних знань матросів промислової команди.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: накази, розпорядження, керівні матеріали з рибальства та інші інструктивні матеріали й правила; призначення промислового устаткування судна, знарядь лову і правила роботи з ними; способи ремонтування і розкрою сіткоматеріалів, такелажні та інші роботи із знаряддями лову; розташування приміщень на судні; промисловий розклад, схему безпечної розстановки людей для

роботи із знаряддями лову; надання першої допомоги у разі нещасних випадків; устаткування, знаряддя лову і промислові механізми, правила їх технічної експлуатації; основи економіки, організації виробництва та праці, техніко-економічного і виробничого планування; норми та розцінки на роботи; чинні положення з оплати праці; правила і норми охорони праці, суднової й виробничої санітарії та протипожежного захисту; основи трудового законодавства; правила охорони навколишнього природного середовища; прикордонні та митні правила; положення Статуту служби на суднах флоту рибної промисловості України, основні принципи роботи на комп'ютері та відповідні програмні засоби, правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ. Перший рівень вищої освіти або рівень фахової передвищої освіти відповідного напрямку підготовки (бакалавр, фаховий молодший бакалавр). Стаж роботи за професійним спрямуванням для: бакалавра – не менше 3 років; фахового молодшого бакалавра – не менше 5 років. Наявність відповідного кваліфікаційного посвідчення, свідоцтва або диплома, що видані у встановленому порядку.

ПРОФЕСІОНАЛИ

1. ГІДРОБІОЛОГ

ЗАВДАННЯ ТА ОBOB'ЯЗКИ. Організовує і бере участь у проведенні гідробіологічного контролю рибогосподарських водойм. Проводить роботу з визначення видів продукції водних рослин (мікроводоростей, вищих рослин) і тварин. Проводить кількісний та якісний облік гідробіонтів у водоймі. Визначає ступінь угодваності й харчову вибірковість водних безхребетних і риб, проводить культивуацію безхребетних гідробіонтів. Займається розведенням живих кормів згідно із затвердженими інструкціями. Бере участь у проведенні заходів щодо регулювання екосистеми водойм. Збирає й обробляє проби фітопланктону, зоопланктону, бентосу, організмів для харчування риб. Визначає характеристики біомаси, продукції водних безхребетних і рослин. Проводить визначення гідробіонтів (фітопланктону й бентосу за родом, а зоопланктону та організмів у пробах для харчування риб за видом), аналізує й узагальнює одержані результати. Розробляє та вживає заходів щодо поліпшення гідробіологічного режиму водойм. Вивчає й узагальнює вітчизняний та світовий досвід з питань гідробіології рибогосподарських водойм, готує пропозиції щодо його практичного використання. Здійснює спільно з ветеринарною і санітарно-епідеміологічною службами контроль за складом, вмістом складу промислових і побутових стічних вод,

що скидаються до водойм. Проводить гідробіологічний контроль за ефективністю роботи споруд біологічного очищення. Визначає вплив від скидання вод споруд біологічного очищення на рибогосподарську водойму.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: постанови, розпорядження, накази, методичні, нормативні та інші керівні матеріали з рибництва і риборозведення; ставкове й озерне рибництво; іхтіологію; методи визначення продукції водних рослин і тварин; методи дослідження харчування риб, визначення ступеня вгодованості та харчової вибірковості риб; основні методи оцінки якості середовища; біологію гідробіонтів у галузі, що досліджується; сучасні методи культивування і спрямованого направлено впливу на природну кормову базу риб; рибництво, методи збору й обробки проб основних груп кормових гідробіонтів. правила з охорони вод; інструкції з розведення живих кормів, основи економіки, наукової організації праці та виробництва; основи трудового законодавства; основні принципи роботи на комп'ютері та відповідні програмні засоби, правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ.

Провідний гідробіолог: другий або перший рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр, бакалавр). Стаж роботи за професією гідробіолога I категорії не менше 2 років.

Гідробіолог I категорії: другий або перший рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр, бакалавр), для

магістра – без вимог до стажу роботи, бакалавра – стаж роботи за професією гідробіолога II категорії не менше 2 років.

Гідробіолог II категорії: другий або перший рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр, бакалавр). Стаж роботи за професією гідробіолога не менше 1 року.

Гідробіолог: другий або перший рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр, бакалавр), без вимог до стажу роботи.

2. ДОСЛІДНИК АКВАКУЛЬТУРИ

ЗАВДАННЯ ТА ОБОВ'ЯЗКИ. Виконує завдання у сфері практичної діяльності, пов'язані з дослідженням біології промислових водних рослин; патогенних для гідробіонтів мікроорганізмів, безхребетних тварин – об'єктів аквакультури: голкошкірих, ракоподібних, молюсків, промислових риб та ссавців. Вирішує питання оптимізації умов утримання та вирощування гідробіонтів у всіх формах аквакультури. Прогнозує вплив екологічних факторів на організм риб та стан популяцій гідробіонтів; формування скупчення риб у зонах підвищеної біологічної продуктивності; вплив гідробіологічних та гідрологічних факторів на стан, склад і розповсюдження іхтіофауни. Розробляє, удосконалює, впроваджує у виробництво біотехнології відтворення і вирощування риб у традиційних тепловодних та холодноводних підприємствах, садках, басейнах на теплій воді, рециркуляційних установках в умовах спеціалізованих

рибницьких заводів, нерестово-вищувальних підприємств та ін. Аналізує дані гідрохімічних, токсикологічних досліджень та епізоотичного обстеження водойм, прогнозує зміну умов навколишнього середовища під впливом природних і антропогенних факторів, зміну складу й продуктивності популяцій промислових гідробіонтів та динаміку їх чисельності. Здійснює контроль за експлуатацією підприємств, що негативно впливають на стан водойм. Установлює ліміти вилову промислових гідробіонтів, складає біологічне обґрунтування на створення штучних іхтіоценозів, розробку нових знарядь і способів лову гідробіонтів. Визначає шкоду, заподіяну рибогосподарським водоймам внаслідок порушення правил рибальства, забруднення, будівництва й реконструкції підприємств і об'єктів на рибогосподарських водоймах. Самостійно приймає рішення у межах своєї компетенції. Веде відповідну документацію під час проведення дослідних робіт і виробничих процесів. Застосовує сучасну обчислювальну техніку. Сприяє підвищенню кваліфікації робітників та розвитку раціоналізаторського руху. Вживає заходів із запобігання виробничому травматизму та професійним захворюванням. Володіє раціональними способами пошуку й використання науково-технічної інформації. Контролює дотримання працівниками правил і норм охорони праці, виробничої санітарії та протипожежного захисту.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: закони України, постанови, накази, розпорядження, рішення та інші нормативно-правові акти органів державної влади й місцевого самоврядування з питань

агропромислового комплексу, виробничої діяльності; основи загальнотеоретичних дисциплін у обсязі, необхідному для вирішення виробничих і дослідних завдань; загальнобіологічні дисципліни: екологію риб, теорію динаміки популяцій риб, теорію еволюції гідробіонтів тощо; спеціальні дисципліни, необхідні для здійснення науково обґрунтованої діяльності в галузі технології виробництва рибної продукції і нерибних об'єктів, селекційно-племінної роботи, у тому числі: технології кормів і кормових добавок, технології ведення аквакультури та марикультури, технології переробки об'єктів аквакультури, заразні та незаразні хвороби риб; організацію бізнесу в рибництві, фінансову діяльність підприємств, управління рибницьким виробництвом і якістю продукції; питання охорони життєдіяльності людини; патентознавства й наукової організації праці; основні принципи роботи на комп'ютері та відповідні програмні засоби, правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ.

Провідний дослідник аквакультури: другий рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр). Стаж роботи за професією дослідника аквакультури I категорії не менше 2 років.

Дослідник аквакультури I категорії: другий рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр). Стаж роботи за професією дослідника аквакультури II категорії не менше 2 років.

Дослідник аквакультури II категорії: другий рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр). Стаж роботи за професією дослідника аквакультури не менше 1 року.

Дослідник аквакультури: другий рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр), без вимог до стажу роботи.

3. ІХТІОЛОГ

ЗАВДАННЯ ТА ОБОВ'ЯЗКИ. Веде спостереження за станом біотопів мешкання риб з урахуванням критичних етапів їх життєвого циклу (нерест, зимівля, міграції). Вивчає дію та встановлює ступінь впливу різних факторів на біологічне різноманіття та промисловий запас іхтіофауни. Проводить збір та аналіз польових матеріалів щодо лінійного, вагового й вікового складу уловів водних біоресурсів. Готує аналітичні матеріали для розробки заходів щодо поліпшення умов рибогосподарського використання водних об'єктів, відтворення і охорони водних біоресурсів, в тому числі встановлення місць і термінів заборони на вилов, всіх видів регламентації промислового навнатаження, проведення мелдіоративних заходів. Контролює стан водоохоронних смуг по берегах рік у місцях нересту, проведення та днопоглиблювальних робіт. Збирає матеріал щодо впливу різних видів господарської діяльності на стан водних біоресурсів (проведення вибухових та гідромеханізованих робіт, робота водозаборів, надходження забруднюючих речовин) і підраховує шкоду, заподіяну рибному господарству. Визначає ефективність діючих рибозахисних пристроїв. Аналізує результати діяльності нерестово-вирощувальних підприємств і виконання інших рибницькомеліоративних робіт. Проводить збір матеріалів для

визначення причин загибелі риби й здійснює розрахунок збитків, заподіяних рибному господарству. Проводить контроль стану інвазійного іхтіокомплексу. Аналізує дані обліку рибного промислу й готує необхідну інформацію для його удосконалення. Готує документація для отримання дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів в дослідних цілях. Здійснює контроль за діяльністю спеціальних товарних рибних господарств. Вивчає вплив любительського рибальства на стан водних біоресурсів. Організовує підготовку матеріалів з рибогосподарської характеристики водних об'єктів при плануванні, будівництві та реконструкції господарських підприємств.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: постанови, розпорядження, накази, методичні, нормативні й інші керівні документи з питань рибальства і рибництва, охорони рибних запасів; стан і перспективи розвитку сировинної бази рибної промисловості; загальну та спеціальну іхтіологію; біологічні основи аквакультури та раціонального ведення рибного господарства; основи гідробіології, гідрохімії; гідрології, водної токсикології, детальні біологічні характеристики представників іхтіофауни в зоні діяльності, які мають господарську або природоохоронну цінність; роботу на рибпромислових судах, методика, порядок та особливості здійснення дослідних ловів всіма дозволеними знаряддями лову; особливості здійснення моніторингу всіх технологічних ланок роботи рибодобувних підприємств; порядок

дослідження інтенсивності промислу, основи економіки рибного господарства, організації праці й управління виробництвом; основи трудового законодавства; основні принципи роботи на комп'ютері та відповідні програмні засоби, правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ.

Провідний іхтіолог: другий рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр). Стаж роботи за професією іхтіолога I категорії не менше 2 років.

Іхтіолог I категорії: другий рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр). Стаж роботи за професією іхтіолога II категорії не менше 2 років.

Іхтіолог II категорії: другий рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр). Стаж роботи за професією іхтіолога не менше 2 років.

Іхтіолог: другий рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр), без вимог до стажу роботи.

4. ІХТІОЛОГ-ДОСЛІДНИК

ЗАВДАННЯ ТА ОBOB'ЯЗКИ. Виконує завдання, пов'язані з еколого-рибогосподарською характеристикою всіх представників іхтіокомплексу водних об'єктів, що досліджуються. Аналізує стан популяцій риб та встановлює причини можливих змін їх структури й чисельності. Розробляє способи оптимізації умов формування репродуктивного ядра та використання

промислово цінних, рідкісних та зникаючих видів риб, методи контролю й управління цими процесами. Вивчає продуктивні властивості популяцій риб, ефективність їх природного відтворення. Оцінює стан природної кормової бази водойм, їх потенційну та реальну рибопродуктивність. Складає прогноз та розробляє пропозиції щодо охорони та раціонального використання водних біоресурсів. Проводить попередню оцінку санітарного стану ті епізоотологічної ситуації у водних об'єктах, розвиненості екологічних ниш для формування структурно-функціональних показників іхтіокомплексу. Розробляє методи діагностики стану іхтіофауни за умови впливу природних та антропогенних чинників. Проводить дослідні лови та збирає первинні матеріали для характеристики стану сировинної бази промислу на рибодобувних підприємствах. Готує наукові обґрунтування щодо встановлення лімітів на вилов водних біоресурсів, актуалізації регламентаційних характеристик рибальства (норма прилову, промислова міра, мінімально допустимий крок вічка). Розробляє пропозиції та заходи, спрямовані на збереження та збільшення видового складу й чисельності рибних запасів водойм. Готує наукові обґрунтування щодо здійснення заходів з штучного відтворення водних біоресурсів, в тому числі і інтродукції кормових організмів та видів-меліораторів та здійснює науковий контроль їх ефективності. Розробляє пропозиції щодо поточного режиму промислового і любительського рибальства, включаючи технічну та геометричну інтенсивність промислу, обмеження характеристик

знарядь лову, запровадження спеціалізованого лову. Розробка програм моніторингу стану іхтіофауни з урахуванням специфіки конкретного водного об'єкту.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: закони, постанови, накази, розпорядження, рішення та інші нормативно-правові акти органів державної влади і місцевого самоврядування з питань агропромислового комплексу, виробничої діяльності; правила експлуатації водних об'єктів комплексного призначення; нормативні, методичні та інші матеріали з питань регламентації наукових рибогосподарських досліджень; досвід передових вітчизняних і зарубіжних підприємств; загальну та спеціальну іхтіологію; біологічні основи аквакультури та раціонального ведення рибного господарства; гідробіологію, основи загальнотеоретичних дисциплін в обсязі, необхідному для вирішення виробничих і наукових завдань: екології, гідрології, гідрохімії, водної токсикології, фізіології риб; роботу на рибпромислових судах; знаряддя лову; методику проведення дослідних ловів; методи розрахунків загальної, природної та промислової смертності риб; дослідження інтенсивності промислу; методи математичного моделювання динаміки промислового запасу риб, вилову на одиницю поповнення, репродуктивної здатності іхтіопопуляції; методи розрахунків оптимального промислового зусилля; основи технології штучного відтворення промисловоцінних, рідкісних та зникаючих видів риб; фінансову діяльність підприємства; патентознавства та наукової організації праці основи трудового законодавства; основні принципи роботи

на комп'ютері та відповідні програмні засоби, правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ.

Провідний іхтіолог-дослідник: другий рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр). Стаж роботи за професією іхтіолога-дослідника I категорії не менше 2 років.

Іхтіолог-дослідник I категорії: другий рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр). Стаж роботи за професією іхтіолога-дослідника II категорії не менше 2 років.

Іхтіолог-дослідник II категорії: другий рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр). Стаж роботи за професією іхтіолога-дослідника не менше 1 року.

Іхтіолог: другий рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр), без вимог до стажу роботи.

5. ІХТІОПАТОЛОГ

ЗАВДАННЯ ТА ОБОВ'ЯЗКИ. Вивчає епізоотичний і ветеринарно-санітарний стан рибогосподарських водойм, рибницьких і товарних рибних підприємств, підприємств з вирощування й переробки марикультури. Організовує і здійснює іхтіопатологічні дослідження для встановлення діагнозу та виявлення причин захворювання риб. Разом з працівниками місцевої ветеринарної служби виконує лікувальне й профілактичне оброблення риби з метою запобігання її загибелі. Розробляє плани лікувально-оздоровчих заходів щодо боротьби із захворюваннями. Розробляє й подає на затвердження до

органів вищого рівня проекти перспективних планів щодо запобігання та ліквідації захворювання риб у водоймах. Організовує дезінфекцію ложа водойм, гідро-споруд, знарядь лову, рибоводного інвентарю з використанням сучасних засобів знезаражування. Проводить роботу з підвищення ефективності діючих і пошуку нових методів та засобів боротьби із захворюваннями. Здійснює апробацію у виробничих умовах нових методів та засобів боротьби із захворюваннями риб і впроваджує їх на підприємстві. Виявляє потребу рибницьких підприємств у лікувальних і дезінфікуючих засобах. Розробляє й дотримується графіка проведення іхтіопатологічних обстежень. Відповідає за правильне ведення документації з іхтіопатології. Організовує й здійснює перевірку виконання у рибницьких господарствах лікувально-профілактичних заходів. Організовує спільно з установою з охорони навколишнього середовища заходи щодо профілактики токсикозів у рибогосподарських водоймах. Бере участь у розробленні планів фінансування рибницько-меліоративних, санітарно-профілактичних і лікувальних робіт. Бере участь у розгляді проектів будівництва рибницьких підприємств.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: постанови, розпорядження, накази, методичні, нормативні та інші керівні документи з рибництва; іхтіопатологію; озерне й ставкове рибництво; паразитологію; вірусологію; мікробіологію; штучне риборозведення для природних водойм, на рибоводних заводах та в нерестовирощувальних підприємствах; біотехніку розведення марикультури, водних безхребетних і водоростей; біологію риб;

основи гідротехніки; загальні (епізоотичні, клінічні, патологоанатомічні) й спеціальні (бактеріологічні, паразитологічні, вірусологічні) методи іхтіопатологічних досліджень; основи економіки рибного господарства, наукової організації праці й виробництва; основи трудового законодавства; основні принципи роботи на комп'ютері та відповідні програмні засоби, правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ.

Провідний іхтіопатолог: другий рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр). Стаж роботи за професією іхтіопатолога I категорії не менше 2 років.

Іхтіопатолог I категорії: другий рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр). Стаж роботи за професією іхтіопатолога II категорії не менше 2 років.

Іхтіопатолог II категорії: другий рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр). Стаж роботи за професією іхтіопатолога не менше 2 років.

Іхтіопатолог: другий рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр), без вимог до стажу роботи.

6. МІКРОБІОЛОГ

ЗАВДАННЯ ТА ОBOB'ЯЗКИ. Виконує роботи з мікроорганізмами і продуктами їх життєдіяльності. Розробляє й веде технологічний процес виробництва бактеріальних і

вірусних препаратів, алергенів та іншої біологічної продукції згідно із затвердженою технологічною документацією. Організовує й контролює зберігання вихідних штамів та еталонів мікроорганізмів і підтримання їх на живильних середовищах. Перевіряє вірулентні властивості мікробних культур. Проводить імунізацію риб-продуцентів. Розробляє методики й проводить лабораторні аналізи, випробування та інші дослідження живильного середовища, культуральної рідини, сировини і напівфабрикатів. Здійснює мікробіологічний контроль за стадіями виробництва. Виконує необхідні розрахунки за проведеними мікробіологічними аналізами, випробуваннями й дослідженнями, узагальнює одержані результати. Забезпечує виконання вимог санітарно-епідеміологічного режиму, встановленого для рибництва. Досліджує причини та вживає необхідних заходів щодо запобігання або усунення відхилень мікробіологічного процесу від вимог технологічного регламенту. Забезпечує своєчасне й точне заповнення документації, що відображає режими роботи за стадіями мікробіологічного процесу під час виготовлення біологічних препаратів. Проводить роботу з удосконалення технології виробництва, методів лабораторних аналізів, випробувань і досліджень. Бере участь у науково-дослідній роботі з розроблення, освоєння та впровадження у виробництво нових препаратів, прогресивних технологічних процесів. Систематично вивчає вітчизняні і світові науково-технічні досягнення, передовий досвід у

своїй галузі. Проводить бактеріологічні дослідження патологічного матеріалу від риб.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: постанови, розпорядження, накази, методичні, нормативні та інші матеріали з питань рибництва і риборозведення; чинні на виробництві ДСТУ, технічні умови; державну фармакопею; технологію рибництва і риборозведення; технологічне й лабораторне устаткування, прилади та правила їх експлуатації; методи проведення біологічного контролю виробництва; досвід передових вітчизняних і зарубіжних підприємств; основи економіки, наукової організації праці й виробництва; основи трудового законодавства; основні принципи роботи на комп'ютері та відповідні програмні засоби, правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ.

Провідний мікробіолог: другий рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр). Стаж роботи за професією мікробіолога I категорії не менше 2 років.

Мікробіолог I категорії: другий рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр). Стаж роботи за професією мікробіолога II категорії не менше 2 років.

Мікробіолог II категорії: другий рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр). Стаж роботи за професією мікробіолога не менше 2 років.

Мікробіолог: другий рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр), без вимог до стажу роботи.

7. РИБОВОД

ЗАВДАННЯ ТА ОBOB'ЯЗКИ. Здійснює керівництво виробничою ділянкою суб'єкта господарювання у сфері аквакультури. Розробляє графік роботи і встановлює працівникам ділянці виробничі завдання з вирощування об'єктів аквакультури на різних стадіях їх розвитку. Організовує виконання ділянкою планових завдань з виробництва продукції аквакультури, ефективне використання основних засобів виробництва, економне використання сировини, кормів та інших матеріалів, систематичне підвищення продуктивності праці на ділянці. Забезпечує повне завантаження й правильне використання технологічного обладнання: установок, механізмів, контрольно-вимірювальних пристроїв та іншого устаткування. Організовує проведення біотехнологічних процесів на ділянці і здійснює контроль за дотриманням технології виробництва продукції аквакультури. Контролює дотримання на ділянці біотехнічних процесів і біонормативів при отриманні продукції аквакультури на різних стадіях розвитку гідробіонтів. Здійснює селекційно-племінну роботу з різними об'єктами аквакультури. Бере участь у періодичних епізоотичних обстеженнях об'єктів аквакультури та організовує проведення лікувально-профілактичних заходів на ділянці: профілактичної дезінфекції, дезінвазії та антипаразитарної обробки

культивованих гідробіонтів, карантинування завезеного біологічного матеріалу та інших заходів. Бере участь у наданні рекреаційних послуг населенню (агротуризм, любительська рибалка, фестивалі риболовлі тощо) у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах), рибогосподарських технологічних водоймах – суб'єкта господарювання у сфері аквакультури. Бере участь у проведенні експериментальних робіт у сфері аквакультури, у розробленні та реалізації заходів з підвищення економічної ефективності та екологічної безпеки виробництва. Впроваджує заходи з наукової організації виробництва, механізації й автоматизації трудомістких процесів і ручної праці на дільниці. Сприяє розвитку творчої ініціативи, раціоналізації, винахідництва у працівників дільниці. У разі потреби виконує функції бригадира спеціалізованої бригади, а за відсутності головного рибовода – виконує його обов'язки. Веде первинний облік продукції аквакультури та заповнює спеціалізовані форми первинної документації для суб'єктів рибного господарства у сфері аквакультури. Бере участь у підготовці пропозицій з атестації і раціоналізації робочих місць, підвищення конкурентоспроможності виробництва. Забезпечує дотримання працівниками виробничої й трудової дисципліни, правил і норм охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: закони України, постанови, розпорядження, накази, методичні, нормативні та інші керівні матеріали у сфері аквакультури; регламенти Європейського Союзу, що стосуються аквакультури, технології аквакультури;

порядок штучного розведення (відтворення), вирощування водних біоресурсів та їх використання; основи селекційно-плеємної роботи та іхтіопатології; гідротехніку; правила експлуатації гідротехнічних споруд, установок, механізмів та іншого устаткування, що застосовується при виробництві продукції аквакультури; основи екології; основи економіки, наукової організації праці й виробництва; основи трудового законодавства; передовий вітчизняний та світовий досвід з аквакультури; основи трудового законодавства; основні принципи роботи на комп'ютері та відповідні програмні засоби, правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ.

Провідний рибовод: другий або перший рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр, бакалавр). Підвищення кваліфікації. Стаж роботи за професією рибовода I категорії не менше 2 років.

Рибовод I категорії: другий або перший рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр, бакалавр). Підвищення кваліфікації. Стаж роботи за професією рибовода II категорії: для магістра – не менше 1 року, для бакалавра – не менше 2 років.

Рибовод II категорії: другий або перший рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр, бакалавр). Підвищення кваліфікації. Стаж роботи на посаді рибовода: для магістра – без вимог до стажу роботи для бакалавра – не менше 1 року.

Рибовод: перший рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (бакалавр), без вимог до стажу роботи.

8. РИБОВОД-ДОСЛІДНИК

ЗАВДАННЯ ТА ОBOB'ЯЗКИ. Організовує проведення експериментальних робіт у сфері аквакультури, у розробленні та реалізації заходів з підвищення економічної ефективності та екологічної безпеки виробництва. Використовує сучасні методи досліджень для постановки дослідів і збору експериментального матеріалу. Застосовує сучасну обчислювальну техніку для математичної обробки результатів досліджень. Розробляє науково обґрунтовані заходи, спрямовані на поліпшення якості продукції аквакультури. Обґрунтовує оптимальні екологічні умови для штучного відтворення і вирощування промислово цінних, рідкісних та зникаючих видів риб. Розробляє і впроваджує у практику аквакультури новітні технології штучного відтворення промисловоцінних видів гідробіонтів та об'єктів товарної аквакультури. Оцінює придатність водойм для рибогосподарського використання за якістю води та станом розвитку природної кормової бази в них. Розробляє і впроваджує науково обґрунтовані методи розвитку природної кормової бази рибогосподарських водойм для підвищення їх загальної біологічної продуктивності та рибопродуктивності. Здійснює розрахунки і прогнозування загальної біопродуктивності й рибопродуктивності водойм, залежно від впливу природних і антропогенних чинників. Розробляє рецептуру кормів для годівлі

об'єктів аквакультури та впроваджує у виробництво нові види комбінованих кормів, у тому числі й стартових, збагачених біологічно активними речовинами, з урахуванням фізіологічних потреб окремих видів культивованих гідробіонтів. Пропонує виробництву новітні профілактичні заходи, спрямовані на поліпшення санітарного стану водойм та іхтіопаразитарної ситуації. Контролює роботу апаратури, установок, механізмів та іншого технологічного устаткування, що використовується у дослідженнях.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: закони, постанови, накази, розпорядження, рішення та інші нормативно-правові акти органів державної влади і місцевого самоврядування з питань діяльності у сфері аквакультури; основи загальнотеоретичних дисциплін в обсязі, необхідному для вирішення виробничих і науково-дослідних завдань; сучасні методи рибогосподарських досліджень; загально-біологічні та інші спеціальні дисципліни, необхідні для здійснення науково обґрунтованої діяльності у сфері аквакультури, у тому числі: селекційно-племінної роботи, штучного відтворення промислово цінних, рідкісних і зникаючих видів риб та товарного вирощування об'єктів аквакультури; методика розроблення рецептів комбінованих кормів; основні заразні та незаразні хвороби об'єктів аквакультури і методи їх профілактики та лікування; організацію бізнесу в аквакультури; основи фінансової діяльності підприємств; основи охорони життєдіяльності людини, правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки; основи патентознавства й наукової організації праці; англійську мову на рівні B2; основні

комп'ютерні програми для збору інформації та математичної обробки результатів досліджень; правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ.

Провідний рибовод-дослідник: другий рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр). Стаж роботи за професією рибовода-дослідника I категорії не менше 2 років.

Рибовод-дослідник I категорії: другий рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр). Стаж роботи за професією рибовода-дослідника II категорії не менше 2 років.

Рибовод-дослідник II категорії: другий рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр). Стаж роботи за професією рибовода-дослідника не менше 1 року.

Рибовод-дослідник: другий рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр), без вимог до стажу роботи.

9. ФАХІВЕЦЬ З ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ АКВАКУЛЬТУРИ

ЗАВДАННЯ ТА ОBOB'ЯЗКИ. Розробляє і впроваджує бізнес-плани з виробництва продукції аквакультури. Аналізує дані гідрохімічних, токсикологічних досліджень та епізоотичного обстеження водойм. Розробляє комплекс заходів з поліпшення і дотримання технологічних вимог до вирощування різних об'єктів аквакультури. Удосконалює сучасні технології та окремі технологічні процеси виробництва й переробки продукції аквакультури, марикультури, вермкультури, валикультури та інших

культур. Забезпечує технологічні процеси виробництва продукції аквакультури технічними засобами, моделює виробничі процеси, визначає відповідність виробленої продукції аквакультури технологічним вимогам, державним і світовим стандартам. Веде роботу з пошуку новітніх технологій виробництва продукції аквакультури, окремих їх технологічних складових і елементів, пристосовує до власного виробництва та впроваджує найпрогресивніші з них. Надає консультативну допомогу з питань розведення, вирощування та реалізації продукції аквакультури. Контролює дотримання працівниками правил і норм охорони праці, виробничої санітарії та протипожежної безпеки, охорони навколишнього природного середовища.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: закони, постанови, накази, розпорядження, рішення та інші нормативно-правові акти органів державної влади й місцевого самоврядування з питань агропромислового комплексу, виробничої діяльності; технології виробництва та переробки продукції аквакультури, їх основні складові; заразні та незаразні хвороби об'єктів аквакультури; організацію й проведення ветеринарно-санітарних і профілактично-лікувальних заходів у процесі вирощування аквакультури та марикультури; основи управління трудовими колективами, які зайняті виробництвом продукції аквакультури в ринкових умовах; новітні технології аквакультури та марикультури; основні напрями розвитку світової аквакультури; основи трудового законодавства; основні принципи роботи на комп'ютері та відповідні програмні засоби, правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ.

Провідний фахівець з виробництва продукції аквакультури: другий або перший рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр, бакалавр). Підвищення кваліфікації. Стаж роботи за професією фахівця з виробництва продукції аквакультури I категорії не менше 2 років.

Фахівець з виробництва продукції аквакультури I категорії: другий або перший рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр, бакалавр). Підвищення кваліфікації. Стаж роботи за професією фахівця з виробництва продукції аквакультури II категорії не менше 2 років.

Фахівець з виробництва продукції аквакультури II категорії: другий або перший рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр, бакалавр). Підвищення кваліфікації. Стаж роботи за професією фахівця з виробництва продукції аквакультури не менше 2 років.

Фахівець з виробництва продукції аквакультури: перший рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (бакалавр), без вимог до стажу роботи.

ФАХІВЦІ

1. ІНСПЕКТОР ДЕРЖАВНИЙ З КОНВЕНЦІЙНОГО РИБАЛЬСТВА

ЗАВДАННЯ ТА ОБОВ'ЯЗКИ. Організовує рибоохорону у відкритому морі та в районах конвенційного рибальства. Безпосередньо у морі здійснює координацію рибоохоронної роботи з іншими державними інспекторами з конвенційного рибальства. Проводить перевірку уловів, знарядь лову, промислової документації на рибопромислових і рибоприймальних судах, що працюють або працювали у відкритому морі та у конвенційних районах. Готує висновки за актами перевірки суден іноземними інспекторами та бере участь у роботі комісії рибодобувних підприємств з перевірки готовності суден до роботи у конвенційних районах і зонах іноземних держав. Організовує видачу і впровадження риболовних квитків на право лову риби в економічній зоні України та у відкритому морі. Проводить серед екіпажів промислових і приймально-транспортних суден роз'яснювальну роботу щодо запобігання порушенням Правил рибальства та умов міжнародних угод у галузі рибальства. Організовує та проводить у встановленому порядку перевірку знань командного складу промислових суден Правил рибальства у відкритому морі та конвенційних районах. Здійснює керівництво експлуатацією ввіреного рибоохоронного флоту. Керує та контролює діяльність громадських інспекторів

рибоохорони. Здійснює взаємодію з прикордонними військами під час спільної роботи у морі з охорони виключної (морської) економічної зони. Контролює в економічній зоні іноземних держав (де це передбачено законодавством іноземної держави) додержання вітчизняними промисловими суднами умов ліцензійного лову. Збирає, узагальнює та подає у порядку підпорядкованості матеріали до чергових сесій міжнародних комісій з рибальства. Подає пропозиції щодо удосконалення роботи з охорони рибних запасів у відкритому морі та у конвенційних районах, а також звіти про виконання рейсових завдань. Забезпечує облік вилученої риби, морепродуктів, водних тварин і рослин, надійне зберігання вилучених у порушників Правил рибальства й охорони рибних запасів знарядь лову, плавальних та інших транспортних засобів до вирішення питання про відповідальність порушників. Забезпечує національний та міжнародний контроль за додержанням рекомендацій міжнародних комісій з рибальства. За дорученням є позивачем у судах загальної юрисдикції у справах щодо порушення рибоохоронного законодавства. Користується адміністративним правом, наданим законодавством України. Має санітарний паспорт і допуск до роботи у морі на рибоохоронних та інших суднах.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: закони України «Про тваринний світ», «Про виключну (морську) економічну зону», Положення про порядок охорони суверенних прав України у її виключній (морській) економічній зоні, Правила рибальства, накази та

інструкції Державного агентства України з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм,, нормативні документи з питань охорони, відтворення рибних та інших живих ресурсів і регулювання рибальства, а також охорони природних багатств континентального шельфу України та інші нормативні акти; склад, гідрологічний, гідрохімічний та екологічний режими підконтрольних водойм; стан запасів риби, водних тварин і рослин, умови їх відтворення; місця нересту, нагулу і зимових залягань риби, шляхи її міграції; характер і способи рибальства; фактори, що впливають на режим рибогосподарських водойм (проведення днопоглиблювальних і вибухових робіт, гідробудівництва, розташування підприємств, що використовують рибогосподарські водойми для забору води, скидання стічних вод тощо); застосовувані способи та знаряддя лову; правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та протипожежного захисту; митні правила, основні принципи роботи на комп'ютері та відповідні програмні засоби, правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ.

Інспектор державний з конвенційного рибальства I категорії: другий або перший рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр, бакалавр). Підвищення кваліфікації. Стаж роботи в державній службі на посаді інспектора державного з конвенційного рибальства II категорії: для магістра – не менше 2 років, бакалавра – не менше 3 років.

Інспектор державний з конвенційного рибальства II категорії: другий або перший рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр, бакалавр). Підвищення кваліфікації. Стаж роботи в державній службі на посаді інспектора державного з конвенційного рибальства категорії: для магістра – без вимог до стажу роботи, бакалавра – не менше 2 років.

Інспектор державний з конвенційного рибальства: перший рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (бакалавр). Підвищення кваліфікації. Без вимог до стажу роботи.

2. ІНСПЕКТОР ДЕРЖАВНИЙ РИБООХОРОНИ

ЗАВДАННЯ ТА ОBOB'ЯЗКИ. Здійснює у водоймах району (районів) керівництво й роботу з охорони та відтворення ресурсів і регулювання промислу риби, водних тварин і рослин, контроль за екологічним станом водойм, регулювання спортивного рибальства. Здійснює контроль за рибодобувними організаціями з питань лову, транспортування й переробки риби. Без перешкод відвідує підприємства, організації, українські та іноземні судна, які здійснюють добування, транспортування й переробку риби, інших ресурсів у зоні юрисдикції України з питань контролю видового, кількісного й розмірного складу. Стежить за станом сировинної бази рибогосподарських водойм. Забезпечує контроль за виконанням рибогосподарськими й іншими організаціями заходів щодо природного відтворення рибних та інших ресурсів, за роботою

рибопропускних і водозабірних споруд, устаткуванням рибозахисту водозаборів. Організовує та проводить спостереження і контроль за екологічним станом рибогосподарських водойм. Спільно зі спеціально уповноваженими державними органами у галузі охорони навколишнього природного середовища здійснює контроль за дотриманням природоохоронного законодавства під час виконання різних видів робіт на водоймах та у прибережних зонах (обвалування заплавної ділянок, розробка піщано-гравійного матеріалу та інших корисних копалин, днопоглиблення, розробка родовищ нафти й газу, будівництво газонафтопроводів і продуктопроводів, прокладання кабелю та інших комунікацій, вирубування лісу й лісосплав, виконання вибухових, бурових робіт, гідротехнічне будівництво, проведення сільськогосподарських та інших видів робіт). Розробляє та здійснює заходи з удосконалення рибоохоронної роботи. Складає протоколи (акти) щодо порушення законодавства про охорону рибних ресурсів і про регулювання рибальства у водоймах України, Правил рибальства. Приймає рішення про відповідальність порушників, обчислює суми збитків, вживає заходів щодо їх відшкодування. Доручає підпорядкованим державним інспекторам оформлення матеріалів у справах про порушення рибоохоронного законодавства. Контролює виконання природоохоронних вимог під час будівництва, розташування або реконструкції різних інженерно-технічних об'єктів і проведення робіт на водоймах. Організовує громадськість для участі в заходах

з охорони й відтворення рибних ресурсів, залучає до цієї роботи правоохоронні органи та інші контролюючі організації, проводить роз'яснювальну роботу серед населення. Вивчає передовий вітчизняний і світовий досвід організації рибоохоронної роботи та забезпечує його розповсюдження. Керує роботою підпорядкованих державних інспекторів та інших працівників інспекції, здійснює керівництво і контроль за діяльністю громадських інспекторів рибоохорони. Здійснює взаємодію з прикордонними військами під час спільної роботи з охорони економічної зони України у Чорному морі. Забезпечує національний і міжнародний контроль за додержанням рекомендацій міжнародних комісій з рибальства. Здійснює облік, належне збереження і правильне використання довірених технічних засобів та іншого майна, підзвітних грошових коштів, вогнепальної зброї і боєприпасів до неї. Забезпечує збереження й облік вилучених у порушників знарядь лову, транспорту та об'єктів незаконного добування, а також їх реалізацію в установленому порядку. Складає встановлену звітність з виробничої діяльності. Має санітарний паспорт і допуск для роботи у морі на рибоохоронних та інших суднах.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: законодавчі акти України і Автономної Республіки Крим про охорону рибних запасів і про регулювання рибальства у водоймах України, Правила рибальства, Статут служби органів рибоохорони, Положення про Морську інспекцію й інші нормативні акти з питань охорони рибних та інших живих ресурсів; склад, гідрологічний, гідрохімічний та екологічний

режими підконтрольних водойм; стан запасів риби й інших об'єктів, що охороняються, умови їх відтворення; місця нересту і нагулу риб; правила технічної експлуатації автотранспорту і водного транспорту; інструкцію про порядок придбання, перевезення, зберігання, обліку, носіння й використання вогнепальної зброї та боеприпасів до неї; основи цивільного, кримінального й трудового законодавства; митні правила, основні принципи роботи на комп'ютері та відповідні програмні засоби, правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ.

Інспектор державний рибоохорони I категорії: другий або перший рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр, бакалавр). Підвищення кваліфікації. Стаж роботи в державній службі на посаді інспектора державного рибоохорони II категорії: для магістра – не менше 2 років, бакалавра – не менше 3 років.

Інспектор державний рибоохорони II категорії: другий або перший рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр, бакалавр). Підвищення кваліфікації. Стаж роботи в державній службі на посаді інспектора державного рибоохорони для магістра – без вимог до стажу роботи, бакалавра – не менше 2 років.

Інспектор державний рибоохорони: перший рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (бакалавр). Підвищення кваліфікації. Без вимог до стажу роботи. Наявність посвідчення на

право керування маломірними суднами, що не належать Регістру, та автотранспортними засобами.

3. ТЕХНОЛОГ З ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ АКВАКУЛЬТУРИ

ЗАВДАННЯ ТА ОBOB'ЯЗКИ. Здійснює роботи з ведення технологічних процесів у ставкових, індустріальних, озерних, побудованих та інших водних об'єктах підприємств, у тому числі морських, з об'єктами аквакультури та марикультури. Проводить роботи з їх відтворення, вирощування посадкового матеріалу та товарної продукції аквакультури, її переробки, веде племінну роботу на підприємствах перерахованого типу, застосовує заходи з комплексної інтенсифікації, здійснює технологічно-біологічний контроль під час виробництва продукції аквакультури та марикультури, вживає заходів щодо дотримання технологічної дисципліни і ветеринарної санітарії у водоймах та на підприємствах з виробництва продукції аквакультури. Надає сервісні послуги з технології виробництва різних об'єктів аквакультури. Збирає, обробляє та аналізує інформацію з виробництва продукції аквакультури, впроваджує новітні технологічні процеси у відтворення, виробництво та переробку продукції аквакультури та марикультури. Дотримується правил і норм охорони праці, виробничої санітарії та протипожежного захисту.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: закони, постанови, накази, розпорядження, рішення та інші нормативно-правові акти органів державної влади й місцевого самоврядування з питань агропромислового комплексу та аквакультури, виробничої діяльності; технології та основні складові виробництва й переробки продукції аквакультури; основні хвороби об'єктів аквакультури; організацію і проведення ветеринарно-санітарних та профілактично-лікувальних заходів під час їх вирощування; основи управління трудовими колективами; новітні інформаційні технології з аквакультури та марикультури, основні напрями їх розвитку; ресурсозберігаючі й екологічно чисті технології вирощування продукції аквакультури, світові й державні стандарти на них; основні принципи роботи на комп'ютері та відповідні програмні засоби, правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ.

Технолог з виробництва продукції аквакультури I категорії: перший або початковий рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (бакалавр або молодший бакалавр). Стаж роботи за професією технолога з виробництва продукції аквакультури II категорії не менше 1 року.

Технолог з виробництва продукції аквакультури II категорії: перший або початковий рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (бакалавр або молодший бакалавр). Стаж роботи за професією технолога з виробництва продукції аквакультури не менше 2 років.

Технолог з виробництва продукції аквакультури:
початковий рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки
(молодший бакалавр). Без вимог до стажу роботи.

4. ТЕХНІК З ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ АКВАКУЛЬТУРИ

ЗАВДАННЯ ТА ОBOB'ЯЗКИ. Забезпечує дотримання розроблених технологій виробництва продукції аквакультури. Здійснює розрахунки конструкційних характеристик гідротехнічних споруд, технічних засобів аквакультури. Контролює та вдосконалює системи водопостачання акваріальних цехів. Організовує та обслуговує технологічні процеси виробництва продукції аквакультури. Здійснює добір виконавців конкретних технологічних робіт з аквакультури. Проводить роботу з впровадження й освоєння науково обґрунтованих методів вирощування різновікових об'єктів аквакультури з метою збільшення виробництва і поліпшення якості продукції. Організовує виконання заходів з підвищення природної біопродуктивності водойм, що використовуються для вирощування аквакультури, раціонального використання робочої сили, технічних засобів. Контролює дотримання технологічних процесів і нормативів виробництва продукції аквакультури, якість виконання робіт. Контролює транспортування та зберігання об'єктів аквакультури. Проводить селекційно-племінну роботу з об'єктами аквакультури, бере участь у розробленні та проведенні санітарно-профілактичних і оздоровчих заходів. Бере участь у

веденні обліку й складанні звітності. Дотримується правил і норм охорони праці, виробничої санітарії та протипожежного захисту.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: закони, постанови, накази, розпорядження, рішення та інші нормативно-правові акти органів державної влади й місцевого самоврядування з питань агропромислового комплексу та аквакультури; організацію, нормування, оплату та мотивацію праці; технології виробництва й експлуатацію гідротехнічних споруд аквакультури; ставкову, озерну та інші форми аквакультури і марикультуру; штучне розведення об'єктів аквакультури для природних водойм; селекцію об'єктів аквакультури; біологічні особливості різних видів аквакультури; діагностику та лікування хвороб об'єктів аквакультури; апаратуру, установки, механізми та інше устаткування, що застосовується в процесі виробництва продукції аквакультури, правила їх технічної експлуатації; основні принципи роботи на комп'ютері та відповідні програмні засоби, правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ.

Технік з виробництва продукції аквакультури I категорії: фахова передвища освіта відповідного напрямку підготовки (фаховий молодший бакалавр). Стаж роботи за професією техніка з виробництва продукції аквакультури II категорії не менше 1 року.

Технік з виробництва продукції аквакультури II категорії: фахова передвища освіта відповідного напрямку підготовки (фаховий молодший бакалавр). Стаж роботи за професією техніка з виробництва продукції аквакультури не менше 2 років.

Технік з виробництва продукції аквакультури: фахова передвища освіта відповідного напрямку підготовки (фаховий молодший бакалавр). Без вимог до стажу роботи.

5. ТЕХНОЛОГ-РИБОВОД

ЗАВДАННЯ ТА ОБОВ'ЯЗКИ. Здійснює професійні функції під керівництвом рибовода. Виконує виробничі завдання з відтворення, вирощування рибопосадкового матеріалу, товарної риби і племінних стад об'єктів рибництва в ставкових, індустріальних та озерних підприємствах, веде відповідні роботи з рибництва в інших категоріях водних об'єктів. Проводить на підприємствах нерестову кампанію з об'єктами рибництва. Забезпечує раціональне використання апаратури й устаткування, здійснює заходи з комплексної інтенсифікації, визначає потреби в добривах, комбікормах та інших матеріально-технічних засобах. Проводить необхідні розрахунки щодо щільності посадки різновікових груп риби, водообміну у водоймах, норм годівлі риби під час вирощування за різними формами та циклами. Веде племінну роботу з об'єктами рибництва на підприємстві, здійснює рибоводно-біологічний контроль у різних категоріях водойм, проводить пересаджування, сортування риби, облови ставків, облік вирощеної риби. Проводить лікувально-профілактичні заходи під час вирощування риби. Дотримується правил і норм охорони праці, виробничої санітарії та протипожежного захисту.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: закони, постанови, накази, розпорядження, рішення та інші нормативно-правові акти органів державної влади й місцевого самоврядування з питань агропромислового комплексу і рибництва, виробничої рибогосподарської діяльності; технології й основні складові виробництва та переробки продукції рибництва; досягнення науки і передовий досвід у галузі рибництва; прогресивні енерго- та ресурсозберігаючі технології отримання екологічно чистої рибної продукції; будову і застосування приладів з вимірювання та контролю за якістю водного середовища під час вирощування риби; основні хвороби риб; організацію й проведення ветеринарно-санітарних та профілактично-лікувальних заходів під час вирощування риби; основи управління трудовими колективами; новітні інформаційні технології; основні напрями розвитку світового рибництва; державні стандарти на виробництво різних видів рибної продукції; основні принципи роботи на комп'ютері та відповідні програмні засоби, правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ.

Технолог-рибовод I категорії: перший або початковий рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (бакалавр або молодший бакалавр). Стаж роботи за професією технолога-рибовода II категорії не менше 1 року.

Технолог-рибовод II категорії: перший або початковий рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (бакалавр

або молодший бакалавр). Стаж роботи за професією технолога-рибовода не менше 2 років.

Технолог-рибовод: початковий рівень вищої освіти відповідного напрямку підготовки (молодший бакалавр). Без вимог до стажу роботи.

6. ТЕХНІК-РИБОВОД

ЗАВДАННЯ ТА ОBOB'ЯЗКИ. Здійснює спільно з технологом-рибоводом професійні функції. Виконує розрахунки конструкційних характеристик гідротехнічних споруд і технічних засобів рибництва. Контролює та вдосконалює системи водопостачання інкубаційних цехів. Організовує технологічні процеси виробництва риби. Проводить роботу з впровадження й освоєння науково обґрунтованих методів вирощування різновікових груп риби з метою збільшення виробництва та поліпшення якості рибної продукції. Організовує виконання заходів з підвищення природної рибопродуктивності ставків, раціонального використання робочої сили, техніки. Контролює дотримання біотехнічних процесів і біонормативів риборозведення, якість виконання робіт. Контролює транспортування і зберігання риби та інших гідробіонтів. Проводить селекційно-племінну роботу з об'єктами рибництва, бере участь у розробленні та проведенні ветеринарно-профілактичних і лікувальних заходів. Перевіряє правильне ведення обліку й складання звітності, дотримання працівниками

підприємства виробничої і трудової дисципліни, правил і норм охорони праці, виробничої санітарії та протипожежного захисту.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: закони, постанови, накази, розпорядження, рішення та інші нормативно-правові акти органів державної влади й місцевого самоврядування з питань агропромислового комплексу та рибництва; організацію, нормування, оплату і мотивацію праці; риборозведення й експлуатацію гідротехнічних споруд; ставкове та озерне рибництво; штучне риборозведення для природних водойм; племінну справу; біологічні особливості різних видів риб; діагностику та лікування захворювань риби; апаратуру, установки, механізми та інше устаткування, яке застосовують у рибництві, правила його технічної експлуатації, основні принципи роботи на комп'ютері та відповідні програмні засоби, правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ.

Технік-рибовод I категорії: фахова передвища освіта відповідного напрямку підготовки (фаховий молодший бакалавр). Стаж роботи за професією техника-рибовода II категорії не менше 1 року.

Технік-рибовод II категорії: фахова передвища освіта відповідного напрямку підготовки (фаховий молодший бакалавр). Стаж роботи за професією техника-рибовода не менше 2 років.

Технік-рибовод: фахова передвища освіта відповідного напрямку підготовки (фаховий молодший бакалавр). Без вимог до стажу роботи.

РОБІТНИКИ

1. ВИРОБНИК ЗНАРЯДЬ ЛОВУ

1-й розряд

ЗАВДАННЯ ТА ОБОВ'ЯЗКИ. Виконує прості операції, пов'язані з виготовленням і ремонтом сіткових і канатних знарядь лову. Зрізає нитки, що стягують крайки сіткового полотна. Зрізає, роз'єднує остропки. Зрізає, розшиває сіткові полотна після розтакелажування. Знімає, зрізає, відв'язує поплавки й грузила, сортує їх за ступенем придатності. Очищає остропки від вузлів і посадочної нитки після зрізання оснащення. Видаляє нитки (тоньки) з поплавків і грузил. Закріплює частини знарядь лову на держаках.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: способи й правила зрізання та роз'єднання остропку, розшивання сіткових полотен після розтакелажування; правила сортування за ступенем придатності поплавків, грузил після їх зняття із знарядь лову, правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ. Базова загальна середня освіта та професійна підготовка на виробництві, без вимог до стажу роботи.

2-й розряд

ЗАВДАННЯ ТА ОБОВ'ЯЗКИ. Виконує роботи з виготовлення й ремонту дерев'яних, сіткових і канатних знарядь лову, частин тунцеловного ярусу. В'яже вручну сіткові

полотна прямокутної форми з ниток або мотузки. З'єднує прямокутні сіткові полотна звичковуванням, шворковим швом або зшиває їх на машині. Відновлює, підрівнює крайки делі. Розподіляє сіткове полотно по остропці. Ремонтує сіткове полотно. Вирізає пошкоджені ділянки прямокутної форми, відновлює їх шляхом вив'язування порваних вічок. Замінює пошкоджене оснащення. Готує заготовки із синтетичного шнура й сталевого каната для частин тунцеловного ярусу, ріже металеві й поліхлорвінілові трубки на заготовки заданих розмірів, очищає заготовки від задирок. Перекочує, розмотує, розпаковує рослинні, лавсанові й синтетичні канати й шнури. Розпаковує кіпи сіткового полотна, «кукли» делі, сіткові знаряддя лову, що надійшли на ремонт. Витягує і зв'язує полотнища делі. Готує рослинні, лавсанові, синтетичні канати або шнури потрібних розмірів. Закріплює кінці, що розпустились, та змотує заготовки в бухти. Розтакелажує знаряддя лову. Обшиває кіпи пакувальною тканиною. Розвішує сіткові знаряддя лову на вішали для ремонту й знімає їх після ремонту. Згортає сіткові знаряддя лову вручну і за допомогою механізмів. Заготовляє матеріали для виготовлення й ремонту дерев'яно-каркасних знарядь лову. Оглядає і визначає характер ремонту дерев'яно-каркасних знарядь лову, вибирає необхідні для ремонту матеріали, ремонтує знаряддя лову вручну за допомогою інструменту, видаляє пошкоджені деталі та заміняє їх новими.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: види і вимоги до якості матеріалів, що застосовуються під час виготовлення й ремонту знарядь лову; правила і способи розпакування канатів, шнурів, сіткових полотен; способи в'язання та з'єднання сіткових полотен, шнурових частин тунцеловного ярусу; вимоги до якості в'язання з'єднання; правила й способи ремонту знарядь лову; вимоги до якості ремонту; будову та правила експлуатації механізмів і пристроїв, що використовуються; способи розвішування сіткових знарядь лову на вішала та знімання їх з вішал, правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ. Повна або базова загальна середня освіта та професійна підготовка на виробництві. Підвищення кваліфікації та стаж роботи за професією виробника знарядь лову 1 розряду не менше 0,5 року.

3-й розряд

ЗАВДАННЯ ТА ОБОВ'ЯЗКИ. Виконує роботи з виготовлення такелажу з рослинних, лавсанових і синтетичних канатів або шнурів. Виготовляє оснащення й знаряддя лову. Виконує складний ремонт знарядь лову. Здійснює складання тунцеловного ярусу. Виготовляє гачкову (самоловну) снасть. Виготовляє кранці, вантажні сіті, парашути, мати й хвостовики з рослинних, лавсанових і синтетичних канатів. Розбирає та розтягує мотузку, шнури, канати й троси. Виготовляє оснащення для знарядь лову з пінопласту та інших матеріалів на верстатах або вручну. В'яже вручну окремі частини знарядь лову прямокутної форми з шнура або каната й

непрямокутної форми – з ниток і мотузки. Відміряє або відраховує вічка. Розкріює вручну частини знарядь лову прямокутної форми. Закріплює і натягує остропки коловоротом або лебідкою. Проводить складний ремонт сіткового полотна й остропка. Відновлює пошкоджену ділянку сіткового полотна складної форми вив'язуванням порваних вічок, шворкою або шиванням на машині фігурних вставок. Частково заміняє пошкоджені канати або шнури схрещуванням. З'єднує або звичковує відремонтовані окремі частини складних знарядь лову та маркує їх. Насаджує металеві й поліхлорвінілові трубки на проміжний повідець і поводок гачка під час складання тунцеловного ярусу. Виготовляє огони на проміжний повідець і поводок гачка за допомогою спеціального пристрою з використанням вимірювального інструменту. Здійснює контроль за якістю складання окремих частин тунцеловного ярусу. Пакує корзини та окремі частини тунцеловного ярусу. Виготовляє дерев'яно-каркасні знаряддя лову за кресленням і зразками вручну з використанням інструментів. Плете прутяні знаряддя лову та з'єднує окремі деталі вручну з обв'язкою їх деллю.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: способи й правила виготовлення такелажу до знарядь лову з рослинного, лавсанового й синтетичного канатів або шнурів; властивості матеріалів, що використовуються під час виготовлення знарядь лову; правила і способи виготовлення оснащення та знарядь лову; способи і правила виконання складного ремонту знарядь лову; технологію складання комплектуючих частин тунцеловного ярусу; способи крою, в'язання окремих частин знарядь лову;

вимоги до якості ремонту, маркування готових частин; правила пакування кошків і окремих частин ярусу, призначення й будову обтискних пресів, правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ. Повна загальна середня освіта та професійна (професійно-технічна) освіта без вимог до стажу роботи або повна загальна середня освіта та професійна підготовка на виробництві. Підвищення кваліфікації і стаж роботи за професією виробника знарядь лову 2 розряду не менше 1 року.

4-й розряд

ЗАВДАННЯ ТА ОBOB'ЯЗКИ. Виконує роботи з виробництва такелажу з канатів «конопля-сталь», сталевих канатів і тросів; комплексного виготовлення сіткових і канатних знарядь лову. Здійснює складання тунцеловного ярусу. Ізолює сталевий канат. Виготовляє вантажні сітки й кранці з канатів «конопля-сталь», сталевих канатів і тросів. Виготовляє гачкову (самоловну) снасть. Розкроює вручну, звичковує окремі частини знарядь лову непрямокутної форми. В'яже вручну окремі частини знарядь лову непрямокутної форми з шнура або каната. Вибирає нитки, мотузки, шнур або канат для виготовлення знарядь лову. Складає, виготовляє крила канатного трала. Виконує посадочні роботи та роботи з оснащення знарядь лову. Складає кошики тунцеловного ярусу. Виготовляє огони на секціях хребтини і буйрепів за допомогою спеціального пристрою і вимірювального інструменту. Виготовляє кнопки верхнього повідця, зчеплює кінці шнура після

виготовлення кнопів. Закріплює вертлюги до кінця верхнього повідця. З'єднує верхній повідець з проміжним і проміжний повідець з повідцем гачка. З'єднує повідці й буйрепи з хребтиною. Перевіряє якість складання та правильність комплектування кошиків тунцеловного ярусу. Контролює якість просочування та міцність з'єднань комплектуючих частин тунцеловного ярусу за допомогою розривної машини.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: способи й правила виготовлення такелажу до знарядь лову, вантажопідйомних сіток і крапців з каната «конопля-сталь», сталевого каната і троса; технологічну схему виготовлення сіткових і канатних знарядь лову; правила й способи крою, з'єднання та в'язання окремих частин знарядь лову непрямокутної форми; технологічну інструкцію із складання кошиків окремих частин тунцеловного ярусу; вимоги до якості просочування шнура для виготовлення хребтини й верхнього повідця; склад просочувальних розчинів; вимоги до якості знарядь лову; будову й правила експлуатації устаткування, що використовується, правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ. Професійна (професійно-технічна) освіта. Підвищення кваліфікації та стаж роботи за професією виробника знарядь лову 3-го розряду не менше 1 року.

2. ЗАГОТІВНИК ВОДОРОСТЕЙ

4-й розряд

ЗАВДАННЯ ТА ОBOB'ЯЗКИ. Виконує роботи із заготівлі водоростей. Готує промислове устаткування до початку сезону заготівлі водоростей під керівництвом заготівника вищої кваліфікації. Стежить за знаряддями лову у період промислу водоростей. Сушить водорості у природних умовах, перевіряє вологість висушених водоростей, пакує та здає їх на приймальні пункти. Проводить профілактичний ремонт механізмів, що застосовуються у міжсезонний період.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: відомості про райони промислу водоростей; види водоростей та правила їх заготівлі; правила роботи із знаряддями лову; способи установалення карбаса на місці заготівлі; пристрої і правила експлуатації механізмів, що використовуються, способи й правила проведення їх профілактичного ремонту; вимоги до якості продукції, що здається; основи слюсарної справи, правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ. Професійна (професійно-технічна) освіта. Підвищення кваліфікації та стаж роботи за технологічно суміжною професією 3 розряду не менше 1 року.

5-й розряд

ЗАВДАННЯ ТА ОBOB'ЯЗКИ. Виконує весь комплекс робіт із заготівлі водоростей. Готує промислове устаткування до початку заготівельного сезону. Веде промисел водоростей. Стежить за

припливними й відпливними водами, напрямком і силою хвиль та вітру, за станом плавзасобів і промислового устаткування. Бере участь у керуванні плавзасобами, виявляє та усуває несправності у їх роботі. Драгує водорості. Відбирає проби висушених водоростей для перевірки їх вологості. Готує та здає на зберігання промислове устаткування і плавзасоби.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: відмінні особливості рель'єфу дна, глибину течій; способи заготівлі водоростей; вимоги до відбору проб водоростей для перевірки їх якості; пристрої і правила експлуатації плавзасобів, способи установлення їх у морі, правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ. Професійна (професійно-технічна) освіта. Підвищення кваліфікації та стаж роботи за професією заготівника водоростей 4 розряду не менше 1 року. Наявність відповідного допуску для роботи на плавзасобах.

2. МАРИРОБ

2-й розряд

ЗАВДАННЯ ТА ОБОВ'ЯЗКИ. Виконує допоміжні роботи, пов'язані з підготовкою інвентарю, оснащення й деталей установок для вирощування об'єктів марікультури (морські водорості й безхребетні). Демонтує деталі установок для вирощування марікультури. Ремонтує, чистить, миє на березі устаткування, плавзасоби, деталі установок. Вимочує і сушить повідці-субстрати. Прив'язує грузила до повідців.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: призначення й будову інвентарю, що застосовується, оснащення та установок для вирощування об'єктів марікультури; способи виконання робіт з ремонту, миття та чищення інвентарю й деталей установок; правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ. Повна загальна середня освіта та професійна підготовка на виробництві. Без вимог до стажу роботи.

3-й розряд

ЗАВДАННЯ ТА ОBOB'ЯЗКИ. Вирощує об'єкти марікультури під керівництвом марироба вищої кваліфікації. Розмотує бухти та відрубляє канат потрібної довжини, обплавлює або обпалює його кінці. Вив'язує різні вузли кріплень. Проводить монтаж деталей установок на березі для вирощування марікультури, оснащає їх кухтилями, пінопластовими наплавами та іншими засобами плавучості. Розвішує маточні шаровища для підсушування й стимулювання виходу спор. Пересаджує розсаду водоростей на березі. Виготовляє необхідне оснащення, інвентар і деталі установок аналогічної складності.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: призначення, будову й правила експлуатації установок, що застосовуються; основи біотехнічного процесу оспорювання водоростей; технологію пересаджування розсади водоростей та підсування маточних шаровищ для стимулювання виходу спор; способи виготовлення оснащення, інвентарю й простих деталей установок, вив'язування різних вузлів кріплень; правила поводження з

об'єктами, що культивуються; правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ. Повна загальна середня освіта та професійна (професійно-технічна) освіта без вимог до стажу роботи або повна загальна середня освіта та професійна підготовка на виробництві. Підвищення кваліфікації та стаж роботи за професією марироба 2 розряду не менше 1 року.

4-й розряд

ЗАВДАННЯ ТА ОBOB'ЯЗКИ. Вирощує об'єкти марикультури. Доглядає за плантаціями марикультури. Проводить прорідження, збір молоді безхребетних і розсади водоростей. Пересаджує об'єкти марикультури на різних стадіях вирощування у морі. Підживлює, додержує необхідну температуру, освітлення та інші умови її вирощування. Збирає і заготовляє маточні шаровища водоростей. Веде процес оспорювання повідців-субстратів, вивішує оспорені повідці у морі. Монтує, демонтує та ремонтує у морі установки для вирощування, виставляє якорі, набиває горизонтальні канати й вертикальні відтяжки. Чистить в морі горизонтальні канати, повідці-субстрати, відтяжки, садки від обростання. Виставляє гірлянди-садки й гірлянди-колектори для вирощування безхребетних. Збирає урожай, сортує та пакує об'єкти марикультури. Регулює глибину знаходження канатів-носіїв залежно від темпів росту та стадії вирощування. Підв'язує або знімає додаткові засоби плавучості.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: будову й правила експлуатації установок для вирощування водоростей і безхребетних; основи біотехнічного процесу вирощування марикультури; технологію опорювання та пересаджування об'єктів марикультури на різних стадіях вирощування; способи й терміни проведення робіт з очищення деталей установок; способи монтажу і демонтажу установок для вирощування водоростей і безхребетних у морі; способи керування плавзасобами; правила транспортування об'єктів марикультури, правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ. Професійна (професійно-технічна) освіта. Підвищення кваліфікації та стаж роботи за професією марироба 3 розряду не менше 1 року. Наявність відповідного допуску для роботи на плавзасобах.

4. МАШИНІСТ МАШИН ТА МЕХАНІЗМІВ ВНУТРІШНІХ ВОДОЙМИЩ

3-й розряд

ЗАВДАННЯ ТА ОBOB'ЯЗКИ. Виконує механізовані роботи у господарствах. Керує кормозмішувачем під час приготування кормової суміші для риб з додержанням правильного співвідношення окремих компонентів за встановленою рецептурою. Дезінфікує рибницьке устаткування та гідротехнічні споруди за допомогою дезінфікуючих установок. Виконує рослини очеретокосаркою у залитих водою

ставках. Здійснює аерацію води у водоймах. Керує підйимально-транспортними машинами й механізмами. Перевозить корми, скошену рослинність, інвентар та устаткування на різних транспортних засобах. Транспортує і спускає на воду плавзасоби й кормороздавачі. Поглиблює водойми та розчищає меліоративну мережу за допомогою землесосних установок. Виявляє та усуває пошкодження в роботі машин і механізмів, що обслуговуються. Бере участь у проведенні профілактичного та інших видів ремонту.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: будову й призначення машин, що застосовуються; принцип роботи двигунів внутрішнього згорання, електродвигунів; рельєф дна водойм; види кормових компонентів; рецептуру й способи приготування кормової суміші; вимоги до якості корму для риб; способи транспортування і спуску на воду механізмів, що застосовуються, виявлення та усунення несправностей машин і механізмів; правила виконання робіт, правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ. Повна загальна середня освіта та професійна (професійно-технічна) освіта або повна загальна середня освіта та професійна підготовка на виробництві. Без вимог до стажу роботи.

4-й розряд

ЗАВДАННЯ ТА ОBOB'ЯЗКИ. Готує гранульовані корми на агрегатах продуктивністю до 1500 кг/г. Стежить за

подаванням зеленої маси й зерна на шнековий змішувач, надходженням маси до сушильного барабана та роботою грануляторів. Координує дії машиністів нижчої кваліфікації, зайнятих на окремих вузлах агрегату. Перевіряє взаємодію, синхронність та якість роботи машин і механізмів, що входять до складу лінії. Керує пересувними роздавачами гранульованих кормів під час годування риби. Підтримує в робочому стані автоматичні кормороздавальні пристрої. Перевозить рибу у межах підприємства. Обробляє рибу за допомогою установки.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: будову й правила експлуатації устаткування, що використовується; види кормових компонентів; способи виготовлення гранульованих кормів, виявлення та усунення несправностей машин і механізмів, проведення профілактичного, середнього та капітального ремонтів машин і механізмів; правила виконання робіт, правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ. Професійна (професійно-технічна) освіта. Підвищення кваліфікації і стаж роботи за професією машиніста машин та механізмів внутрішніх водоймищ 3 розряду не менше 1 року.

5-й розряд

– у разі готування гранульованих кормів на агрегатах продуктивністю понад 1500 кг/г.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ. Професійна (професійно-технічна) освіта. Підвищення кваліфікації і стаж роботи за

професією машиніста машин та механізмів внутрішніх водоймищ 4 розряду не менше 1 року.

5. МАШИНІСТ РИБОПРОМИСЛОВИХ МАШИН ТА МЕХАНІЗМІВ (ВІДКРИТЕ МОРЕ)

Матрос 2-го класу промислової команди

ЗАВДАННЯ ТА ОБОВ'ЯЗКИ. Працює на промислових механізмах і бере участь у роботі із знаряддями лову (тралового, кошільного, ярусного, світлоловного) свого судна під керівництвом матроса 1-го класу або майстра з добування риби. Виконує допоміжні роботи з оснащення й ремонту знарядь лову. Здійснює первинне оброблення риби. Виконує свої обов'язки відповідно до промислового розкладу. Несе вахту згідно з розкладом. Перед прийманням вахти знайомиться з усіма відповідними розпорядженнями, які стосуються його обов'язків, приймає вахту та доповідає про це вахтовому майстру з добування риби. Підпорядковується безпосередньо майстру (старшому майстру) з добування риби за розписом. Виконує обов'язки матроса 2-го класу палубної команди. Дотримується правил охорони праці, судової та виробничої санітарії. Надає першу допомогу у разі нещасних випадків.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: промислове устаткування й знаряддя лову свого судна; правила роботи із знаряддями лову; свої обов'язки відповідно до промислового розкладу; обов'язки

матроса 2-го класу палубної команди; розташування приміщень на судні; правила охорони праці, суднової та виробничої санітарії; способи надання першої допомоги у разі нещасних випадків, правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ. Повна загальна середня освіта та професійна (професійно-технічна) освіта. Підвищення кваліфікації та стаж роботи за професією матроса не менше 1 року.

Матрос 1-го класу промислової команди

ЗАВДАННЯ ТА ОБОВ'ЯЗКИ. Працює на промислових механізмах і бере участі у роботі із знаряддями лову (тралового, кошільного, ярусного, світлоловного) свого судна. Виконує свої обов'язки відповідно до промислового розкладу на всіх робочих місцях, передбачених цим розкладом. Здійснює оснащення та ремонт знарядь лову. Визначає якість риби-сирцю та виконує первинну обробку риби. Несе вахту згідно з розкладом. Перед прийманням вахти знайомиться з усіма розпорядженнями по вахті, які стосуються його обов'язків, приймає вахту і доповідає про це вахтовому майстру з добування риби. Підпорядковується безпосередньо майстру (старшому майстру) з добування риби за розписом. Виконує обов'язки матроса 1-го класу палубної команди. Дотримується правил охорони праці, суднової та виробничої санітарії. Надає першу допомогу у разі нещасних випадків.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: промислове устаткування й знаряддя лову свого судна; правила роботи із знаряддями лову; свої обов'язки відповідно до промислового розкладу; видовий і розмірний асортимент промислових риб; обов'язки матроса 1-го класу палубної команди; розташування приміщень на судні; правила охорони праці, суднової та виробничої санітарії; способи надання першої допомоги у разі нещасних випадків, правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ. Повна загальна середня освіта та професійна (професійно-технічна) освіта. Підвищення кваліфікації і стаж роботи за професією машиніста рибопромислових машин та механізмів (матроса 2-го класу промислової команди) не менше 1 року.

6. МАШИНІСТ РИБОПРОМИСЛОВИХ МАШИН ТА МЕХАНІЗМІВ (ВНУТРІШНІ ТА ПРИБЕРЕЖНІ ВОДИ)

3-й розряд

ЗАВДАННЯ ТА ОБОВ'ЯЗКИ. Керує рибопромисловими машинами: неводовибірними, неводонабірними, урізонабірними й лебідками різних систем з приводом від двигунів внутрішнього згорання й електродвигунів під час тягнення неводів, урізів, біжних і п'ятних арканів під керівництвом машиніста вищої кваліфікації. Бере участь у виявленні та усуненні несправностей рибопромислових машин. Виконує слюсарні роботи. Чистить та змащує машини й механізми.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: принцип роботи і правила експлуатації промислових машин, двигунів внутрішнього згорання, електродвигунів та інших механізмів; принцип роботи неводів; основи слюсарної справи; правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ. Повна загальна середня освіта та професійна (професійно-технічна) освіта або повна загальна середня освіта та професійна підготовка на виробництві. Без вимог до стажу роботи.

4-й розряд

ЗАВДАННЯ ТА ОBOB'ЯЗКИ. Керує рибопромисловими машинами: неводонабірними, неводовибірними, урізонабірними й лебідками різних систем з приводом від двигунів внутрішнього згорання й електродвигунів під час тягнення неводів, урізів, біжних і п'ятних арканів. Вибирає найдоцільніший варіант взаємодії промислових машин і механізмів під час заметування неводів та їх вибирання. Виявляє й усуває несправності рибопромислових машин і механізмів з виконанням слюсарних робіт. Проводить профілактичний та інші види ремонту машин і механізмів у міжпутинний період.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: будову промислових машин, двигунів внутрішнього згорання, електродвигунів та інших механізмів, що застосовуються; способи виявлення та усунення несправностей рибопромислових машин і механізмів; варіанти взаємодії промислових машин і механізмів під час заметування неводів та

їх вибирання, правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ. Професійна (професійно-технічна) освіта. Підвищення кваліфікації та стаж роботи за професією машиніста рибпромислових машин та механізмів 3 розряду не менше 1 року.

7. ПРИЙМАЛЬНИК ПЛАВЗАСОБІВ

3-й розряд

ЗАВДАННЯ ТА ОBOB'ЯЗКИ. Приймає з рейду на берег і спускає на воду всі типи маломірних суден при будь-якому стані моря за допомогою різного виду такелажу і систем силових блоків. Приймає сигнали, що подаються в момент спуску суден на воду або прийому їх на берег, згідно із сигналами виконує відповідні дії. Виготовляє вручну всі предмети такелажу, що застосовуються під час приймання та спуску суден на воду. Встановлює різні котки, ложементи з піднесенням і віднесенням їх. Подає на судна відтяжки і трапи. Підносить та відносить інвентар і такелаж. Розмотує з бухти канати або троси й змотує їх у бухти.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: правила і способи прийому з рейду на берег та спуску на воду маломірних суден за допомогою різного виду такелажу і систем силових блоків; способи виготовлення такелажу; встановлену сигналізацію; найменування й призначення предметів інвентарю і такелажу під час різних робіт з прийому суден на берег та

спуску на воду; правила виконання робіт; правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ. Повна загальна середня освіта та професійна (професійно-технічна) освіта або повна загальна середня освіта та професійна підготовка на виробництві. Без вимог до стажу роботи.

4-й розряд

ЗАВДАННЯ ТА ОБОВ'ЯЗКИ. Приймає з рейду на берег і спускає на воду маломірні судна всіх типів при будь-якому стані моря з урахуванням рельєфу дна, глибини прибережної ділянки моря, сили та напрямку вітру, які визначаються зовнішнім спостереженням. Складає системи силових блоків. Координує роботу приймальників плавзасобів нижчої кваліфікації під час прийому та спуску на воду суден за допомогою встановленої сигналізації. Подає й приймає сигнали із суден, що знаходяться на рейді. Розставляє приймальників плавзасобів нижчої кваліфікації в різних варіантах і моментах прийому та спуску суден.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: правила й способи прийому з рейду на берег і спуску на воду маломірних суден при будь-якому стані моря, з урахуванням сили припливних і відпливних течій, прибійної хвилі, сили й напрямку вітру; способи складання систем силових блоків; правила розстановки приймальників плавзасобів за умови різних варіантів і моментів підйому (спуску) суден, правила виконання робіт, правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ. Професійна (професійно-технічна) освіта. Підвищення кваліфікації та стаж роботи за професією приймальника плавзасобів 3 розряду не менше 1 року.

8. РИБАЛКА КЕФАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

2-й розряд

ЗАВДАННЯ ТА ОБОВ'ЯЗКИ. Виконує роботи, пов'язані з улаштуванням дамб, гард і обловних каналів. Викошує траву, добуває зостеру, розчищає ґрунти від замулювання й обловні канали від заносів вручну та за допомогою механізмів. Здійснює облов мальків марлевими волокушами й пересаджує їх у лиман, живорибні транспортні засоби під керівництвом рибалки вищої кваліфікації та спільно з ним. Стежить за підходом риби до гарди. Виконує профілактичні роботи щодо збереження гард і дамб від руйнування, що відбувається під час штормів, прибою, вітру тощо. Опоряджує зруйновані морем місця у гардах та дамбах за допомогою лісоматеріалів, піску, цементу, очерету та інших будівельних матеріалів. Керує механізмами. Ремонтує виробничий інвентар.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: будову і призначення механізмів, що використовуються для виробничого інвентарю; види матеріалів для опорядження дамб, гард, обловних каналів; способи опорядження зруйнованих морем місць у гардах і дамбах різними будівельними матеріалами, правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ. Повна загальна середня освіта та професійна підготовка на виробництві. Без вимог до стажу роботи.

3-й розряд

ЗАВДАННЯ ТА ОБОВ'ЯЗКИ. Виконує роботи, пов'язані з улаштуванням гідротехнічних споруд. Веде процес вирощування кефалі. Здійснює облов мальків і риби марлевими волокушами та пересаджує їх у лиман, живорибні транспортні засоби з дотриманням режиму, що забезпечує їх життєдіяльність. Стежить за рухом мальків через канали та єрики і регулює його загороджувальними пристроями. Веде підрахунок мальків за допомогою лічильників або розрахунковим методом. Бере проби води для гідрохімічних аналізів, регулює водообмін за їх даними. Проводить контрольні облови молоді. Ліквідує аварійні розмиви у гардах і дамбах шляхом опорядження зруйнованих місць будівельними матеріалами. Здає вилов риби на приймальні пункти.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: способи й правила улаштування дамб, гард і обловних каналів; способи лову мальків і риби; режим і параметри процесу вирощування кефалі; способи регулювання загороджувальними пристроями руху мальків через канали та єрики; правила проведення контрольних обловів молоді; правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ. Повна загальна середня освіта та професійна (професійно-технічна) освіта без вимог до стажу роботи або повна загальна середня освіта та професійна підготовка на

виробництві. Підвищення кваліфікації і стаж роботи за професією рибалки кефального господарства 2 розряду не менше 1 року.

ПРИМІТКА. Не допускається використання праці жінок на прибережному лові, на ручному тягненні закидних неводів, а також на підлідному лові риби на закидних неводах, ставних сітках та вентерях.

9. РИБАЛКА ПРИБЕРЕЖНОГО ЛОВУ

1-й розряд

ЗАВДАННЯ ТА ОBOB'ЯЗКИ. Виконує прості ручні роботи, пов'язані з прибережним ловом. У період путини, у разі потреби, керує несамохідним маломірним судном під контролем ланкового або бригадира. Керує канатним чи іншого типу транспортером. Заправляє паливом двигун внутрішнього згорання на самохідному плавзасобі. Регулює просування місткості з рибою по транспортеру. Промиває місткість з рибою. Збирає порожню тару. У період підготовки до путини та після її закінчення виконує різні допоміжні роботи під керівництвом рибалки вищої кваліфікації.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: правила безпечного ведення робіт на робочому місці; способи регулювання швидкості просування місткості з рибою по транспортеру; основи Міжнародних правил запобігання зіткненню суден (МПЗЗС-72); правила плавання по внутрішніх водних шляхах; правила технічної експлуатації суден флоту рибної промисловості; технічні вимоги до остійності і

надводного борту палубних та безпалубних суден; правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ. Базова загальна середня освіта та професійна підготовка на виробництві, без вимог до стажу роботи.

2-й розряд

ЗАВДАННЯ ТА ОBOB'ЯЗКИ. Виконує нескладні роботи, пов'язані з прибережним ловом. У період путини, у разі потреби, самостійно керує самохідним плавзасобом, проводить набирання неводу й арканів (урізів) у неводник, виплутує невід і аркани, підв'язує невід до тягового каната, підбирає канат з барабана лебідки з укладенням його в круги, тягне невід й аркани вручну, виливає та відсаджує рибу. Транспортує рибу, у тому числі й за допомогою плавзасобів, у місця здавання в терміни, що забезпечують якість здаваної риби. Передає звукові й світлові сигнали. У разі лову з бударок, куласів тощо виїжджає на самохідному маломірному судні до місця лову, бере участь у встановленні, огляді знарядь лову, виборі риби. У період підготовки до путини і після її закінчення виконує різні роботи під керівництвом рибалки вищої кваліфікації. Здійснює прості роботи, пов'язані з ремонтом знарядь лову, корпусу судна, судового двигуна.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: види риби, що добуваються; основні прийоми та способи роботи із знаряддями лову; правила відсаджування живої риби; будову й правила технічної експлуатації суден флоту рибної промисловості, двигуна; правила

плавання по внутрішніх водних шляхах; основи Міжнародних правил запобігання зіткненню суден (МППЗС-72); технічні вимоги до остійності та надводного борту палубних і безпалубних суден флоту рибної промисловості; будову й правила експлуатації лебідки; встановлену сигналізацію; вимоги до якості продукції, що здається; правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ. Повна або базова загальна середня освіта та професійна підготовка на виробництві. Підвищення кваліфікації та стаж роботи за професією виробника знарядь лову 1 розряду не менше 0,5 року. Наявність відповідного допуску для роботи на плавзасобах.

3-й розряд

ЗАВДАННЯ ТА ОBOB'ЯЗКИ. Виконує роботи, пов'язані з прибережним ловом, у тому числі керує несамохідними й самохідними маломірними палубними й безпалубними суднами, непіднаглядними Регістру або Класифікаційним товариством. Під час підготовки до путини бере участь у роботах з підготовки до лову всього промислового устаткування бригади. Одержує зі складу та інших місць знаряддя лову, промислові несамохідні або самохідні маломірні судна й підвісні двигуни до них, інвентар, матеріали, такелаж, оснащення для знарядь лову та предмети спорядження суден. Виконує складні операції, пов'язані з ремонтом знарядь лову, проводить складання та оснащення їх. Встановлює неводний каркас сіткових рам, мішків і неводу під час

лову морським ставним неводом. Спускає самохідні та інші судна, в тому числі з підвісними двигунами, на воду. У період путини здійснює виставлення, закидання, висипання знарядь лову вручну і за допомогою механізмів. Керує самохідним плавзасобом під час виставлення сітей. Встановлює котцеві засуви кондинського типу. Визначає силу і напрямок течії. Стежить за знаряддями лову, виявляє й усуває дефекти в їх роботі. Бере участь у керуванні неводовибіральною машиною та коловоротами. Проводить притоплення, вибирання знарядь лову під керівництвом рибалки вищої кваліфікації. Виливає й виплутує рибу та раків із сітей. Здає рибу до приймальних пунктів з оформленням приймально-здавальних документів у терміни, що забезпечують зберігання якості здаваної риби. Керує самохідними палубними і безпалубними суднами, в тому числі з підвісними двигунами. Під час підльодного лову на закидних неводах, ставних сітях і вентерях вирубує лунки у товщі льоду вручну та за допомогою механізмів, проводить під льодом знаряддя лову і закріплює їх. Проводить притоплення, вибирання, перебирання знарядь лову, виливання риби. Керує льодобурильним агрегатом. Після закінчення путини знімає морський невід і його частини, витягує на берег знаряддя лову й судна. Бере участь у роботах з підготовки і здавання на склад та інші місця зберігання всього промислового устаткування у справному стані, з проведенням у необхідних випадках ремонту.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: короткі дані про район лову; загальні гідрологічні й метеорологічні особливості району промислу;

розташування місць сховищ під час погіршення погоди; правила рибальства та способи роботи із знаряддями лову; способи з'єднання окремих частин знарядь лову; способи оснащення, консервування, ремонту знарядь лову; правила догляду за знаряддями лову; способи виставлення морського ставного неводу; загальну будову маломірних безпалубних і палубних суден, їх спорядження; основи Міжнародних правил запобігання зіткненню суден (МПЗЗС-72); Правила плавання по внутрішніх водних шляхах; Тимчасові технічні вимоги до остійності й надводного борту палубних та безпалубних суден флоту рибної промисловості; основи ремонту корпусу судна і механічної частини (вміння усувати найхарактерніші несправності корпусу судна і двигуна); будову й правила експлуатації застосовуваних механізмів; вимоги до якості риби, що здається, та терміни її здавання; правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ. Повна загальна середня освіта та професійна (професійно-технічна) освіта без вимог до стажу роботи або повна загальна середня освіта та професійна підготовка на виробництві. Підвищення кваліфікації і стаж роботи за професією рибалки прибережного лову 2 розряду не менше 1 року. Наявність відповідного допуску для роботи на плавзасобах.

4-й розряд

ЗАВДАННЯ ТА ОБОВ'ЯЗКИ. Веде прибережний лов з виконанням комплексу робіт, пов'язаних з підготовкою до путини

та її закінченням. Приводить у стан готовності до лову все промислове устаткування бригади. Вибирає місце для встановлення п'яткового кола. Керує процесом лову риби на окремих ділянках з волокушами, малими неводами, із засувами кондинського типу, під час комбінованого лову. Перевіряє стан невода, виявляє й усуває у морі (на водосховищі) пошкодження окремих частин невода. Керує неводовибіральною машиною і коловоротами. Керує самохідним палубним або безпалубним судном. Ремонтує плавзасоби.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: район лову у межах своєї ділянки; гідрологічний і вітровий режим району лову; види риби, що добувається; техніку лову; будову всього промислового устаткування бригади, способи його виготовлення, виставлення та догляду; способи проведення ремонтних робіт плавзасобів: основи Міжнародних правил запобігання зіткненню суден (МПЗЗС-72); Правила плавання по внутрішніх водних шляхах; Тимчасові технічні вимоги до остійності й надводного борту палубних і безпалубних суден флоту рибної промисловості; Правила технічної експлуатації суден флоту рибної промисловості; лоцію свого району лову та місця сховища під час погіршення погоди; зручні місця встановлення п'яткового кола, правила й способи його встановлювання і закріплення; правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ. Професійна (професійно-технічна) освіта. Підвищення кваліфікації та стаж роботи за

професією рибалки прибережного лову 3 розряду не менше 1 року. Наявність відповідного допуску для роботи на плавзасобах.

5-й розряд

ЗАВДАННЯ ТА ОBOB'ЯЗКИ. Веде прибережний лов з виконанням усього комплексу робіт, пов'язаних з підготовкою до путини та її закінченням, зберіганням знарядь лову, плавзасобів та іншого промислового устаткування, матеріалів й інвентарю, необхідних бригаді для проведення путини. Керує виставленням каркаса морського ставного невода, закріпленням і виставленням невода. Займається спорядженням плавзасобу, його укомплектованістю екіпажем, аварійно-рятувальними та індивідуальними засобами рятування людей, що знаходяться на борту плавзасобу, який використовується під час роботи на промислі або проведенні робіт, пов'язаних з виставленням, обслуговуванням або зніманням знарядь лову. Вивчає лоцію району промислу, гідрологічний і вітровий режими району промислу. Складає карту глибин району лову. У період путини спостерігає за припливними й відпливними течіями, температурою води, напрямком і силою хвилі й вітру, за станом невода, плавзасобів та іншого промислового спорядження. Керує знаряддями лову. Безпосередньо керує або призначає для керування самохідним плавзасобом члена бригади. Керує ремонтними роботами знарядь лову, плавзасобів, двигунів (стаціонарних, підвісних самохідних суден). Здійснює притонення й перебирання знарядь лову у встановлені графіком терміни. Веде

промисловий журнал. Контролює правильність оформлення приймально-здавальної документації і терміни здавання риби, що забезпечують збереження її якості. Після закінченні путини виконує роботи з розбирання знарядь лову і плавзасобів, підготовки до здавання їх на склад або інші місця зберігання. Демонтує морські ставні неводи.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: район лову і його відмінні особливості, зокрема рельєфу дна, глибини, течій; види риби, що добувається; способи визначення силі течії, напрямку вітру, проміри глибин; конструкції різних знарядь лову, техніку їх застосування; будову й призначення спорядження плавзасобів і способи їх ремонту; основи Міжнародних правил запобігання зіткненню суден (МПЗЗС-72); Правила плавання по внутрішніх водних шляхах; Правила технічної експлуатації суден флоту рибної промисловості; Тимчасові технічні вимоги до остійності й надводного борту палубних і безпалубних суден флоту рибної промисловості; основи улаштування суден; способи усунення основних несправностей двигуна; правила ведення промислового журналу; правила здавання риби й терміни її доставки на приймальні пункти; правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ. Професійна (професійно-технічна) освіта. Підвищення кваліфікації та стаж роботи за професією рибалки прибережного лову 4 розряду не менше 1 року. Наявність відповідного допуску для роботи на плавзасобах.

ПРИМІТКА. Не допускається використання праці жінок на прибережному лові, на ручному тягненні закидних неводів, а також на підлідному лові риби на закидних неводах, ставних сітях та вентерях.

10. РИБОВОД (КВАЛІФІКОВАНИЙ РОБІТНИК)

1-й розряд

ЗАВДАННЯ ТА ОBOB'ЯЗКИ. Виконує найпростіші роботи, пов'язані з вирощуванням риби й молоді риб на різних стадіях їх розвитку. Заготовляє та очищає лозу для плітнів і кілків для кормових точок. Згрібає та спалює стару рослинність. Розпушує корми на складі, затарює корми у мішки, роздає корми й розкидає добрива вручну. Зачищає бункер кормороздавача після годування риби, вапнорозкидача – після проведення вапнування ставка. Бере участь у вилові та пересаджуванні риби.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: правила заготівлі лози, її якість; основні види кормів для риб, добрив, вимоги до їх зберігання; правила охорони праці під час роботи на маломірних суднах (кормороздавачах, вапнорозкидачах); правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ. Базова загальна середня освіта та професійна підготовка на виробництві, без вимог до стажу роботи.

2-й розряд

ЗАВДАННЯ ТА ОБОВ'ЯЗКИ. Виконує прості роботи, пов'язані з вирощуванням риби й молоді риб на різних стадіях їх розвитку. Здійснює вилов і перевантаження риби, зариблення водойм. Бере участь у роботах з технічної меліорації водойм вручну: викошує і прибирає рослинність на ложі й дамбах; дезінфікує ложе ставків негашеним або хлорним вапном; розчищає водозабірні канали після спускання ставків. Миє і дезінфікує устаткування, інвентар. Вносить у ставки органічні добрива з використанням самохідних плавзасобів. Завантажує, вивантажує корми, добрива, вапно та інші вантажі вручну або за допомогою механізмів, у разі потреби – зважує і затарює їх. Ремонтує інвентар та устаткування. Облаштовує кормові місця: встановлює, переставляє, знімає кілки, кормові столики. Виготовляє та встановлює плітневі загороди для закріплення відкосів, дамб ставків. Охороняє ставки, садки, басейни, гідротехнічні споруди.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: правила оброблення й очищення ложа ставків, каналів; правила приготування мийних та дезінфікуючих розчинів, поводження з ними; вимоги до якості миття, дезінфекції; способи внесення у ставки органічних добрив за допомогою несамохідних і самохідних плавзасобів; способи ремонту рибницького інвентарю й устаткування; правила охорони ставків і гідротехнічних споруд; будову і правила експлуатації застосовуваних механізмів та установ, у тому числі самохідних суден – кормороздавачів,

очеретокосарок, вапнорозкидачів і автономних годівниць правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ. Повна або базова загальна середня освіта та професійна підготовка на виробництві. Підвищення кваліфікації та стаж роботи за професією рибовода 1 розряду не менше 0,5 року.

3-й розряд

ЗАВДАННЯ ТА ОБОВ'ЯЗКИ. Виконує прості роботи, пов'язані з вирощуванням риби й молоді риб на різних стадіях їх розвитку. Виконує роботи з поточного обслуговування і ремонту гідротехнічних споруд, технічної меліорації водойм під керівництвом рибовода вищого розряду. Виловлює, сортує, перевантажує товарну рибу і посадковий матеріал. Виловлює з басейнів та водойм дафнії й артемії. Годує рибу з весельних і моторних човнів, плавучих самохідних кормороздавачів. Перевіряє споживання кормів, видаляє заснулу рибу. Очищає від забруднення басейни, садки та інше устаткування під час його експлуатації. Відловлює самців у морі, водосховищі, на підступах до нерестових річок, в інших водоймах з використанням самохідних плавзасобів. Здійснює підлідний лов риби. Стежить за ходом мальків через канали та регулює його за допомогою різних загороджувальних пристроїв. Встановлює й піднімає штучні нерестовища, садки вручну і за допомогою механізмів, стежить і доглядає за ними. Вносить мінеральні добрива й вапно у

водойми. Заповняє ставки водою. Доставляє ікру, рибопосадковий матеріал і плідників у спеціальних місткостях, у тому числі самохідних живорибних прорізах, з додержанням технологічного режиму. Виготовляє рибницький інвентар, знаряддя лову та оснащення для них вручну. Ремонтує устаткування, плавзасоби, механізми. Розкроює і звичковує вручну окремі частини знарядь лову прямокутної форми. Проводить аерацію води у водоймах, у тому числі з використанням механічних плавучих аераторів. Скошує рослинність на залитих водою ставках за допомогою механічної самохідної очеретокосарки типу ESOX, викорчує пні вручну.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: правила і способи поточного обслуговування та ремонту гідротехнічних споруд, виконання робіт з технічної меліорації водойм; правила і способи вилову, сортування й обліку товарної риби; вимоги до якості товарної риби; види кормів і способи їх приготування, роздавання, контроль за їх споживанням; правила годування риби; склад кормів що використовують; вимоги до живих кормів; правила поводження з живою рибою; правила і способи очищення басейнів, садків та іншого устаткування; правила й способи підлідного лову; види штучних нерестовищ та нерестових субстратів; правила внесення мінеральних добрив і вапна у водойми; технологічний режим утримання ікри плідників і рибопосадкового матеріалу у контейнерах під час доставки; правила розкрою та вічкування окремих частин знарядь лову прямокутної форми; будову, правила експлуатації і ремонту

механізмів, що застосовуються, устаткування, плавзасобів весельних, самохідних, у тому числі очеретокосарок, кормороздавачів, вапнорозкидачів, аераторів; правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ. Повна загальна середня освіта та професійна (професійно-технічна) освіта без вимог до стажу роботи або повна загальна середня освіта та професійна підготовка на виробництві. Підвищення кваліфікації і стаж роботи за професією рибовода 2 розряду не менше 1 року.

4-й розряд

ЗАВДАННЯ ТА ОBOB'ЯЗКИ. Виконує роботи, пов'язані з вирощуванням риби і молоді риб на різних стадіях їх розвитку. Проводить вилов, контрольний облов, пересаджування, сортування за видами й розмірно-ваговими групами, облік цьоголіток, ремонтної риби, плідників. Здійснює лікувально-профілактичне оброблення риби з приготуванням розчинів необхідної концентрації. Готує сухі, тісто- й пастоподібні корми: подрібнює, вносить лікувальні і ростостимулюючі добавки, замішує корми. Проводить інкубацію яєць артемії. Вирощує корми: олігофети, дафнії, артемії та ін. Сортує дафнії й артемії. Годує рибу у період підрощування живими і сухими стартовими кормами. Проводить облов хижих риб. Укладає субстрат. Очищає від забруднень склопластикові лотки і басейни у період підрощування молоді. Виявляє шляхом зовнішнього огляду хворих риби і видаляє їх з

водойм. Бере проби води для гідробіологічного та гідрохімічного аналізів. Регулює водообмін у ставках, басейнах, лотках, інкубаційних апаратах за даними лабораторних аналізів. Годує рибу з використанням автоматичних і самохідних плавучих кормороздавачів. Виконує роботи, пов'язані із зимуванням риби у ставках і басейнах зимувальних комплексів. Випускає молодь у водойми, охороняє плідники. Готує сіткові знаряддя лову з розкроюванням і з вічкуванням частин непрямокутної форми у комплексі. Під час виконання технологічних процесів, пов'язаних з вирощуванням риби, керує кормороздавачем, працює на самохідній очеретокосарці.

ПОВИНЕН ЗНАТИ: правила й способи вилову, відлову, пересаджування, сортування й обліку цьоголіток, ремонтної риби; ознаки захворювання риб; склад і концентрацію лікувально-профілактичних розчинів для оброблення риби; види кормів, способи їх приготування, роздавання, контролю за споживанням кормів; вимоги до живих кормів; правила поводження з живою рибою; правила вирощування живих кормів та їх сортування; правила годування живими кормами; види штучних нерестовищ і нерестових субстратів; правила очищення лотків і басейнів; основи проведення гідробіологічних і гідрохімічних аналізів; правила відбору проб води; правила утримання, формування маточного і ремонтного стад риби; правила виготовлення сіткових знарядь лову; будову й правила експлуатації автоматичних і самохідних кормороздавачів, очеретокосарок, інших несамохідних і самохідних плавзасобів, що

використовуються у процесі вирощування риби; правила експлуатації обслуговуваного рибницького устаткування; правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ. Професійна (професійно-технічна) освіта. Підвищення кваліфікації та стаж роботи за професією рибовода 3-го розряду не менше 1 року. Наявність відповідного допуску для роботи на плавзасобах.

5-й розряд

ЗАВДАННЯ ТА ОБОВ'ЯЗКИ. Виконує роботи з вирощування риби і молоді риб на різних стадіях їх розвитку. Здійснює операції з відбору, відсаджування й утримання плідників риб. Розраховує дози гіпофізарних препаратів і стимулює дозрівання плідників (ін'єктує). Контролює їх дозрівання, одержує статеві продукти, визначає якість сперми, запліднює і знеклеює ікру. Розміщує ікру в інкубаційних апаратах, проводить селекційно-племінну роботу з рибами всіх видів: бонітування, інвентаризацію племінної риби (вимірює, зважує, мітить різними способами). Визначає стать та вибирає травмовану й хвору рибу. Заготовляє гіпофіз; готує суспензії гіпофізу, стежить за процесом інкубації, відбирає хворі й загиблі личинки, ікринки. Веде процес набрякання та лікувально-профілактичного оброблення ікри, завантажує і вивантажує інкубаційні апарати, регулює температуру води у лотках. Веде процес підросування молоді риб всіх видів у лотках, басейнах, садках. Здійснює вилов, контрольний облов, пересаджування, сортування за видами і розмірно-ваговими групами з використанням несамохідних або

самохідних плавзасобів. Виконує операції з вирощування риби в садках і басейнах тепловодних підприємств (годує, виловлює, здійснює контрольний облов риби).

ПОВИНЕН ЗНАТИ: вимоги до селекційно-племінної роботи з рибами; правила поводження з живою рибою, ікרוю, личинками; вимоги до робіт з одержання статевих продуктів; вимоги до якості сперми та ікри; правила утримання, формування маточного і ремонтного стад риби; правила й способи контрольного облову цьоголіток, ремонтної риби; правила бонітування та інвентаризації риби; біотехніку вирощування риби у садках і басейнах тепловодних підприємств; будову й правила експлуатації устаткування, плавзасобів і механізмів; правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ. Професійна (професійно-технічна) освіта. Підвищення кваліфікації та стаж роботи за професією рибовода 4 розряду не менше 1 року. Наявність відповідного допуску для роботи на плавзасобах.

6-й розряд

ЗАВДАННЯ ТА ОBOB'ЯЗКИ. Виконує роботи, пов'язані з вирощуванням цінних порід риб на різних стадіях їх розвитку. Здійснює операції з відбору, відсаджування й утримання плідників риб. Розраховує дози гіпофізарних препаратів і стимулює дозрівання плідників, ін'єктує, розраховує терміни та визначає момент дозрівання плідників, якість сперми, одержує статеві продукти, запліднює і знеклеює ікру. Визначає відсоток запліднення та контролює процес розвитку ембріонів, початок

ключових стадій розвитку (викльовування, перехід на екзогенне харчування, смолтифікація).

ПОВИНЕН ЗНАТИ: вимоги до робіт з одержання продуктів цінних риб; правила поводження з живою рибою, ікром, личинками і молоддю риб; вимоги до якості сперми, умови її зберігання; чинники, що впливають на проходження стадії розвитку ембріонів, передличинок, личинок і мальків риб; будову й правила експлуатації застосовуваного рибницького устаткування, плавзасобів і механізмів. ; правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ. Професійна (професійно-технічна) освіта. Підвищення кваліфікації та стаж роботи за професією рибовода 5 розряду не менше 1 року.

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК НАЗВ ПРОФЕСІЙ

№ п.п.	Назви професій	Діапазон розрядів	Стор.
1	2	3	4
КЕРІВНИКИ			
1	Головний державний інспектор з рибоохорони		6
2	Головний рибовод		9
3	Завідувач господарства (ставового, рибоводного)		11
4	Майстер з добування риби		13
ПРОФЕСІОНАЛИ			
1	Гідробіолог		16
2	Дослідник аквакультури		18
3	Іхтіолог		21
4	Іхтіолог-дослідник		23
5	Іхтіопатолог		26
6	Мікробіолог		28
7	Рибовод		31
8	Рибовод-дослідник		34
9	Фахівець з виробництва продукції аквакультури		36
ФАХІВЦІ			
1	Інспектор державний з конвенційного рибальства		39
2	Інспектор державний рибоохорони		42
3	Технолог з виробництва продукції аквакультури		46
4	Технік з виробництва продукції аквакультури		48
5	Технолог-рибовод		50
6	Технік-рибовод		52

1	2	3	4
РОБІТНИКИ			
1	Виробник знарядь лову	1-4	54
2	Заготівник водоростей	4, 5	60
3	Марироб	2-4	61
4	Машиніст машин та механізмів внутрішніх водоймищ	3-5	64
5	Машиніст рибпромислових машин та механізмів (відкрите море)	Матро с 1, 2 класу	67
6	Машиніст рибпромислових машин та механізмів (внутрішні та прибережні води)	3, 4	69
7	Приймальник плавзасобів	3,4	71
8	Рибалка кефального господарства	2,3	73
9	Рибалка прибережного лову	1 -5	75
10	Рибовод (кваліфікований робітник)	1 -6	83

Науково-практичне видання

Івченко Володимир Миколайович,
Носіков Олександр Миколайович,
Філоненко Олена Степанівна.

ДОВІДНИК КВАЛІФІКАЦІЙНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ПРОФЕСІЙ ПРАЦІВНИКІВ

ВИПУСК 04

«РИБАЛЬСТВО, РИБНИЦТВО ТА ПОВ'ЯЗАНІ З НИМ ПОСЛУГИ»

Відповідальна за випуск *О. М. Носіков*

Редактор *Г.Г. Руденко*

Комп'ютерне складання та верстання *О. С. Філоненко*

The qualification characteristics of the professions of employees are mandatory for establishing qualification levels at enterprises of all branches of the economy, where production and types of work are specified in this release, as well as in various areas of personnel management in accordance with the current legislation of Ukraine.

Підп. до друку 25. 11..2024р
Гарнітура Times New Roman
Обл.-вид.арк. 12,0

Формат 84x108 1/32
Друк офсетний
Наклад прим.

Папір друкарський № 2
Ум. друк. арк. 13,5.
Зам. № 16-062

Український науково-дослідний інститут продуктивності
агропромислового комплексу

Міністерства аграрної політики та продовольства України.
03035, Київ-35, Солом'янська площа, 2.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1375 від 28.05.03